

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Інститут _____ Навчально-науковий інститут економіки і управління

Кафедра _____ економіки і права

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

_____ Олег ШЕРЕМЕТ
(підпис) (прізвище та ініціали)

«__» _____ 202_ р.

«До захисту допущено»

В. о. завідувача кафедри

_____ Юлія ЛЕВЧЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

«__» _____ 202_ р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

зі спеціальності _____ 051 «Економіка»
(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми _____ «Економіка підприємства»

на тему: Економічний механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства.

Виконав (ла) здобувач (-ка) 2 курсу групи ЕП-2-1м

_____ Глоба Артем Андрійович
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Керівник _____ Жужукіна Наталія Іванівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Консультант _____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Рецензент _____ Закревська Л.М.
(прізвище та ініціали) (підпис)

Я як здобувач (-ка) Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавав (-ла) і не одержував (-ла) незарядженої допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач (-ка) _____
(підпис)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут	Навчально-науковий інститут Економіки і управління
Кафедра	Економіки і права
Освітній ступінь	Магістр
Спеціальність	051 «Економіка» (шифр і назва)
Освітньо-професійна програма	«Економіка підприємства» (назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. завідувач кафедри економіки і права
Юлія ЛЕВЧЕНКО
«05» вересня 2025 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ

Глоба Артем Андрійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: Економічний механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства

керівник роботи: Жужукіна Наталія Іванівна, к.е.н., доц.
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «05» вересня 2025 року №643-КС

2. Строк подання здобувачем роботи 05.12.2025 року,

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативні акти України, монографії, посібники, підручники, наукові статті відповідно до обраної теми, фінансова та статистична звітність за 2022-2024 роки ПрАТ «Оболонь», мережа Інтернет.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): Розділ 1. Тероретичні засади економічного механізму забезпечення прибудкової діяльності підприємства. 1.1 Сутність та зміст прибуткової діяльності підприємства. 1.2 Формування економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства. 1.3 Методичні підходи оцінювання ефективності економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства. Розділ 2. Аналіз господарської діяльності ПрАТ «Оболонь». 2.1. Загальна характеристика ПрАТ «Оболонь». 2.2 Аналіз техніко-економічних показників підприємства. 2.3 Оцінка фінансового стану підприємства ПрАТ «Оболонь». Розділ 3. Оцінка та аналіз економічного механізму забезпечення прибудкової діяльності ПрАТ «Оболонь». 3.1. Аналіз фінансових результатів та витрат підприємства. 3.2. Оцінка економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності досліджуваного підприємства (SWOT-аналіз). 3.3 Аналіз забезпечення прибутковості окремими системами підприємства. Розділ 4. Покращення економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності ПрАТ «Оболонь». 4.1. Шляхи покращення економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства. 4.2. Впровадження біогазової установки як шлях підвищення енергоефективності та прибутковості підприємства. 4.3. Впровадження цифрових рішень у систему збуту та маркетингу.

АНОТАЦІЯ

Глоба А.А. Економічний механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства. Київ. НУХТ, 2025.

У кваліфікаційній роботі розглянуто теоретико-методичні засади механізмів прибутковості підприємства, включаючи сутність та класифікацію прибуткових механізмів, чинники, що впливають на них, та методичні підходи до їх оцінки. Проведено аналіз господарської діяльності та витрат ПрАТ «Оболонь», детально проаналізовано фінансові результати діяльності.

Визначено основні напрямки для покращення прибутку підприємства, розроблено заходи для підвищення прибутковості дослідженого підприємства та оцінено вплив запропонованих заходів на фінансові показники ПрАТ «Оболонь».

Кваліфікаційна робота складається з 102 сторінок комп'ютерного тексту, включає 8 рис., 33 таблиці. Робота містить вступ, чотири розділи, висновки, список використаних джерел та додатки.

Ключові слова: дохід, прибуток, фінансова стійкість, витрати, ділова активність, механізм

ABSTRACT

Hloba A.A. Economic mechanism of ensuring the profitable activity of the enterprise. Kyiv. NUFT, 2025.

The qualification paper examines the theoretical and methodological basis of the enterprise profitability mechanisms, including the essence and classification of profit mechanisms, factors influencing them, and methodological approaches to their assessment. An analysis of the economic activity and expenses of PrJSC "Obolon" was conducted, and the financial results of its activity were analyzed in detail.

The main directions for improving the enterprise's profit were determined, measures for increasing the profitability of the researched enterprise were developed, and the impact of the proposed measures on the financial indicators of PrJSC "Obolon" was assessed.

The qualification paper consists of 102 pages of computer text and includes 8 figures and 33 tables. The paper contains an introduction, four chapters, conclusions, a list of references, and appendices.

Keywords: income, profit, financial stability, costs, business activity, mechanism.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ...	10
1.1 Сутність та зміст прибуткової діяльності підприємства.....	10
1.2 Формування економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства.....	13
1.3 Методичні підходи оцінювання ефективності економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства.....	16
Висновки до розділу 1.....	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «ОБОЛОНЬ»	21
2.1. Загальна характеристика ПрАТ «Оболонь».....	21
2.2 Аналіз техніко-економічних показників ПрАТ «Оболонь».....	27
2.3 Оцінка фінансового стану підприємства ПрАТ «Оболонь».....	36
Висновки до розділу 2.....	43
РОЗДІЛ 3. ОЦІНКА ТА АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «ОБОЛОНЬ»	45
3.1. Аналіз фінансових результатів та витрат підприємства.....	45
3.2. Оцінка економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності досліджуваного підприємства (SWOT-аналіз).....	54
3.3 Аналіз забезпечення прибутковості окремими системами підприємства.....	58
Висновки до розділу 3.....	67
РОЗДІЛ 4. ПОКРАЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «ОБОЛОНЬ»	68
4.1. Шляхи покращення економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства.....	68
4.2. Впровадження біогазової установки як шлях підвищення енергоефективності та прибутковості підприємства.....	70
4.3. Впровадження цифрових рішень у систему збуту та маркетингу.....	76
Висновки до розділу 4.....	80
ВИСНОВКИ	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	85
ДОДАТКИ	90

ВСТУП

Актуальність теми. Економіка України вже тривалий період функціонує в умовах високої невизначеності та турбулентності. Вітчизняні компанії змушені протистояти безпрецедентним викликам, спровокованим спочатку пандемією COVID-19, а згодом — повномасштабною війною. У реаліях економічної нестабільності та загострення кризових процесів у суспільстві виникає гостра необхідність в активізації підприємницької діяльності та пошуку ефективних важелів для зниження соціальної напруги й гарантування стійкого розвитку реального сектору економіки. Ключовим інструментом у цьому процесі виступає прибуток, який є головним джерелом нарощування власного капіталу, необхідного для фінансування операційної та інвестиційної діяльності бізнесу. Відтак, існує нагальна потреба в удосконаленні економічного механізму забезпечення прибутковості підприємств, який би дозволив максимально ефективно реалізувати виробничий і маркетинговий потенціал, а також посилити конкурентні позиції компаній на внутрішньому та міжнародному ринках в епоху глобалізації.

Питанням теоретичного та практичного дослідження економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності суб'єктів господарювання присвячено чимало робіт провідних науковців та економістів. Серед них варто виокремити праці таких авторів, як: Антонюк Р.Р., Безпалько Н. Ю., Бершадська І. І., Воронкова Т. Є., Гайбура Ю. А., Кучер Л.Ю., Макалюк І. В., Партола А. С., Семенов Г. А., Ярошевич Н.Б. та інших.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних засад, методичних підходів та розробка практичних рекомендацій щодо аналізу та напрямів удосконалення економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства.

Для досягнення зазначеної мети в роботі поставлено та вирішено такі завдання:

— дослідити теоретико-методологічні основи формування економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності;

- розробити структуру економічного механізму забезпечення прибутковості підприємства;
- визначити ключові фактори та важелі впливу на формування прибутку суб'єкта господарювання;
- обґрунтувати методичний інструментарій для оцінювання ефективності механізму забезпечення прибуткової діяльності;
- надати загальну характеристику об'єкта дослідження — ПрАТ «Оболонь»;
- провести аналіз активів, кадрового потенціалу та фінансового стану досліджуваного підприємства;
- здійснити оцінку діючого економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності компанії;
- розглянути загальні напрями оптимізації механізму забезпечення прибутковості;
- запропонувати конкретні заходи щодо вдосконалення економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності для досліджуваного підприємства.

Об'єктом дослідження є прибуткова діяльність підприємства харчової промисловості (виробництво напоїв) – приватне акціонерне товариство «Оболонь».

Предметом дослідження виступає сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів функціонування та розвитку економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні методичних підходів до оцінки ефективності механізму забезпечення прибутковості, ідентифікації впливу внутрішніх та зовнішніх чинників на результативність роботи підприємства, а також в удосконаленні самого механізму.

Методи дослідження. У роботі використано економіко-математичні, економіко-статистичні, експертні та інші загальнонаукові методи пізнання економічних явищ. Зокрема, застосовано методи аналізу та синтезу, порівняння, графічний метод та інструментарій фінансового аналізу.

Інформаційна база дослідження включає законодавчі та нормативно-правові акти, підручники, навчальні посібники, монографії, публікації у фахових виданнях, а також фінансову звітність підприємства.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Основний зміст роботи викладено на 74 стор., у т.ч. 33 табл., 8 рис. Список використаних джерел нараховує 53 позицій, викладений на 6 сторінках.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та зміст прибуткової діяльності підприємства

Головною метою створення та подальшого функціонування будь-якого підприємства, незалежно від його розміру чи форми власності, є отримання справедливої винагороди за здійснювану діяльність, тобто досягнення достатнього рівня прибутку.

Прибуток виступає основним показником, що найбільш повно відображає фінансові можливості підприємства та його спроможність до розширення виробничої діяльності. Очевидно, що зі зростанням прибутку збільшуються і можливості підприємства для економічного розвитку, модернізації, покращення та розширення масштабів діяльності. Саме прибуток є базовим джерелом підвищення рівня добробуту населення, а також важливим чинником, який визначає ступінь фінансової стабільності держави [1].

У загальному розумінні прибуток підприємства становить частину вартості новоствореного продукту, який формується в результаті праці, і виступає складовою доходу підприємства. Кожне підприємство реалізує готову продукцію або здає завершені об'єкти замовникові, відшкодовуючи при цьому витрати на виробництво, закупаючи основні засоби та нормовані оборотні фонди. Для забезпечення стабільної діяльності суб'єкт господарювання повинен не лише покривати витрати, а й отримувати певний розмір прибутку [2].

Отже, прибуток можна визначити як частину виручки, що залишається після компенсації всіх виробничих і комерційних витрат підприємства [3].

Досягнення задовільного рівня ефективності діяльності потребує, з одного боку, перевищення кінцевих результатів над витратами, понесеними для їх одержання, а з іншого — порівняння отриманих результатів із показниками аналогічних господарських суб'єктів. При цьому абсолютна

величина прибутку, отриманого підприємством, є важливим показником його роботи, проте не може бути єдиним критерієм ефективності. Це зумовлено тим, що абсолютний розмір прибутку відображає лише разовий економічний результат, тоді як рівень ефективності характеризується показником прибутковості [4; 5].

Дослідження сутності прибутковості свідчить про наявність різноманітних підходів до трактування поняття «прибутковість», що узагальнені у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Визначення поняття «прибутковості»

Автори, джерело	Визначення поняття «прибутковості»
М.Ф. Огійчук [6,].	Прибутковість – вид ефективності, що характеризує результативність діяльності економічних систем (підприємств, територій, національної економіки).
С.В. Мочерний [7]	Прибутковість суб'єкта треба розглядати з двох аспектів: по-перше, як прибутковість усього підприємства щодо всього авансованого капіталу, яка визначається нормою прибутку: відношенням річного прибутку до авансованого капіталу; по-друге, як прибутковість виготовлення окремої партії товарів, яка вимірюється відношенням прибутку до собівартості товарів.

Джерело: розроблено автором на основі [6-7]

Отже, прибутковість можна визначити як показник, що відображає результативність господарської діяльності підприємства з погляду його спроможності отримувати прибуток та забезпечувати раціональне й ефективне відтворення залучених ресурсів.

Оскільки прибутковість є результатом прибуткової діяльності підприємства, ці поняття не слід ототожнювати. У науковій літературі подано чимало визначень поняття прибуткової діяльності підприємства, тому доцільно зосередитися на основних із них. Визначення прибуткової діяльності підприємства показано в таблиці 1.2

Таблиця 1.2

Визначення поняття “прибуткової діяльності підприємства”

Автори, джерело	Визначення поняття «прибуткової діяльності підприємства»

Продовження таблиці 1.2

О. М. Петрук [8]	Прибуткова діяльність – в банківській сфері це означає діяльність банку, за якою в кінці кожного фінансового року спостерігається прибуток після виплати всіх видатків.
О.Г. Біла[9].	Прибуткова діяльність – результат виконання плану обороту від реалізації продукції (послуг), економії витрат, зведення до мінімуму непродуктивних витрат та отримання доходів від іншої операційної діяльності.
Я. О. Чайковський [10]	Прибуткова діяльність – діяльність суб'єкта господарювання, при якій рентабельність отриманого прибутку перевищує депозитні банківські відсотки, тобто ефект від діяльності кращий за ефект від вкладання коштів в банк.

Джерело: розроблено автором на основі [8-10]

Механізм, як економічна категорія, являє собою засіб, що забезпечує поступальний розвиток об'єкта під впливом рушійних факторів зовнішнього середовища. Його зміст і структура змінюються разом із розвитком суспільного виробництва, а тому кожній суспільно-економічній формації притаманний власний, відповідний їй механізм [12].

А. Кульман розглядає економічний механізм як систему взаємозв'язків, що виникають між економічними процесами та явищами. Учений розрізняє два типи таких механізмів – відкритого та закритого характеру, залежно від меж їх впливу [13].

На думку Г. Я. Ільницької, економічний механізм є основною складовою господарського механізму підприємства, який охоплює методи, форми, способи та інструменти економічного впливу на господарські процеси і взаємовідносини [14].

Й. С. Завадський визначає економічний механізм як елемент господарського механізму, до складу якого входять економічні стимули (державне стимулювання виробництва, матеріальне заохочення праці) та важелі господарювання, такі як планування, фінансування, собівартість, рівень рентабельності, госпрозрахунок, умови реалізації продукції, ліміти та інші інструменти управління [15].

У ринковому середовищі економічний механізм трактується як система взаємодії економічних явищ, що формуються внаслідок дії об'єктивних законів ринку [16]. Його ключовою ознакою у забезпеченні прибуткової

діяльності підприємства є стимулювання виробників до підвищення результативності роботи через реалізацію їх економічних інтересів. Саме економічна зацікавленість учасників господарських процесів виступає найпотужнішим рушієм реформ та формування ефективного власника в різних галузях економіки [17].

Такий механізм характеризується єдністю об'єктивних і суб'єктивних чинників. Об'єктивна складова проявляється у дії економічних законів, тоді як суб'єктивна полягає у взаємодії всіх елементів механізму, побудованій відповідно до поставлених цілей, потреб та інтересів учасників [18].

Підсумовуючи наведені підходи, можна визначити, що економічний механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства – це цілісна система методів, важелів та інструментів, що функціонує на всіх рівнях управління та забезпечує ефективну діяльність підприємства відповідно до об'єктивних законів розвитку суспільства, спрямовану на досягнення головної мети – одержання прибутку.

1.2 Формування економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства

Формування дієвого економічного механізму забезпечення прибутковості є складним і багатогранним процесом, який не піддається стандартизації через унікальність кожного окремого суб'єкта господарювання. Під економічним механізмом забезпечення прибуткової діяльності підприємства слід розуміти сукупність форм, методів та інструментів управління, за допомогою яких здійснюється вплив на економічні та фінансові процеси з метою раціонального використання ресурсів та максимізації фінансового результату. Побудова такої моделі вимагає індивідуального підходу, що спирається на дотримання низки фундаментальних засад, які гарантують стійкість бізнесу. На нашу думку, архітектоніка цього механізму має базуватися на принципах децентралізації,

компактності, інтенсивності, гнучкості, а також відкритості та адекватності сучасним ринковим реаліям [19].

Важливим аспектом організаційної побудови виступає принцип децентралізації, який передбачає делегування повноважень та пошук оптимального балансу між централізованим і децентралізованим управлінням. Метою є створення такої структури, де рівень централізації залишається мінімально необхідним для збереження контролю над стратегічними цілями підприємства [20]. При цьому варто брати до уваги, що децентралізовані системи можуть мати довший період адаптації до змін порівняно з жорсткими вертикальними структурами, де рішення ухвалюються швидше [21].

Операційна ефективність механізму значною мірою залежить від дотримання принципів компактності та інтенсивності. Компактність дозволяє розглядати підприємство як єдину цілісну систему, що спрощує виявлення проблемних ділянок та проведення порівняльного аналізу з конкурентами [22]. Принцип інтенсивності фокусує увагу на швидкості та якості обробки управлінської інформації, що є необхідним для прийняття своєчасних рішень [23]. Цьому також сприяє скорочення проміжних ланок управління, завдяки чому менеджмент може зосередитися на ключових драйверах прибутковості, відсіюючи другорядні фактори [24].

В умовах високої турбулентності зовнішнього середовища критичного значення набуває гнучкість системи, яка забезпечує здатність механізму адаптуватися до зовнішніх шоків шляхом оперативного коригування планів та напрямів діяльності [26]. Ця характеристика доповнюється принципом відкритості, що передбачає прозорість менеджменту для стейкхолдерів [27], та принципом адекватності, який вимагає відповідності застосовуваних методів прогнозування реальній економічній кон'юктурі [28]. Окремим важливим вектором є взаємодія з державним регулюванням, що передбачає суворе дотримання законодавства за умови створення державою сприятливого інвестиційного клімату [25].

Функціонування економічного механізму забезпечення прибутковості реалізується через послідовний алгоритм, що охоплює кілька ключових етапів.

На початковому, аналітично-стратегічному етапі, відбувається діагностика минулих результатів, виявлення прихованих резервів, постановка цілей та визначення потреби у фінансових, матеріальних і трудових ресурсах [29]. Далі слідує виробничий етап, який являє собою процес трансформації вхідних ресурсів у готову продукцію за допомогою поєднання праці, капіталу та підприємницьких здібностей [30]. Завершальною стадією є етап реалізації, що включає пошук ринків збуту та перетворення товарної форми вартості у грошову, адже саме ефективність продажів фіналізує фінансовий результат діяльності [31].

Результативність сформованого механізму безпосередньо залежить від здатності підприємства нівелювати загрози та використовувати можливості, які формуються під впливом екзогенних та ендогенних чинників [32]. До групи зовнішніх факторів насамперед належить державне регулювання, яке здійснюється через фіскальну політику, квотування, цінові обмеження та надання субсидій. Варто зазначити, що надмірний податковий тиск може гальмувати розвиток бізнесу, тоді як продумана система пільг здатна його стимулювати [33]. Вагомий вплив має також ринкове середовище, де рівень конкуренції змушує підприємства боротися за споживача через цінові та нецінові методи, такі як якість продукції та репутація бренду [34]. Не менш важливою є стабільність партнерської екосистеми, зокрема взаємодія з фінансовими установами, оскільки доступність кредитних ресурсів суттєво впливає на платоспроможність компанії [35].

Внутрішні фактори визначають власний потенціал підприємства та його готовність до генерації прибутку. Сюди відноситься виробничо-технічний потенціал, що характеризується рівнем технологічного оснащення та впровадженням інновацій [36]. Фундаментом ефективності бізнес-процесів виступає трудовий потенціал, який залежить від кваліфікації персоналу та дієвості системи мотивації. Узагальнюючим індикатором є фінансовий стан підприємства, що описується показниками ліквідності, платоспроможності та ділової активності і відображає здатність суб'єкта господарювання генерувати грошові потоки та виконувати свої зобов'язання [37].

Таким чином, формування економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності є безперервним процесом налаштування внутрішніх систем управління відповідно до змінних зовнішніх умов з метою досягнення головної мети — отримання стабільного прибутку.

1.3 Методичні підходи оцінювання ефективності економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства

Економічний механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства — це система прийняття та реалізації управлінських рішень, спрямованих на ефективне використання, удосконалення й нарощування економічного потенціалу задля досягнення визначених цілей, підтримання стабільного функціонування та подальшого розвитку підприємства.

Обґрунтування методики оцінювання ефективності цього механізму має здійснюватися за такою структурою [38]

- пошук методів оцінювання;
- побудова алгоритму оцінювання;
- аналіз факторів впливу на діяльність підприємства та формування його прибутку;
- аналіз ефективності економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства та розробка практичних рекомендацій по його покращенню.

Економічний механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства являє собою складну систему прийняття та реалізації управлінських рішень, спрямованих на ефективне використання, удосконалення й нарощування економічного потенціалу задля досягнення визначених цілей, підтримання стабільного функціонування та подальшого розвитку. Обґрунтування методики оцінювання ефективності цього механізму має здійснюватися за чіткою логічною структурою, яка включає пошук методів оцінювання, побудову алгоритму дослідження, аналіз факторів впливу

на формування прибутку, а також фінальну оцінку ефективності з розробкою практичних рекомендацій щодо її підвищення.

Методологічний інструментарій оцінювання є досить широким і залежно від характеру використаної інформації класифікується на три основні групи. До першої належать методики, засновані на експертному оцінюванні, друга група спирається на кількісні статистичні дані, а третя поєднує елементи експертних оцінок і розрахункових показників. Важливою складовою процесу оцінювання є дотримання фундаментальних принципів, які забезпечують достовірність результатів. Серед ключових вимог до аналізу варто виокремити логічність, об'єктивність, своєчасність, пропорційність, доцільність, взаємопов'язаність усіх елементів системи та гуманістичність.[39]

Для коректного визначення рівня дієвості економічного механізму доцільно застосовувати комплексний підхід, який передбачає оцінку як зовнішнього середовища, так і внутрішнього потенціалу підприємства. Аналіз зовнішніх чинників розпочинається з оцінки ролі держави та нормативно-правового поля. Експертна оцінка має охоплювати аналіз податкового навантаження, наявності державних програм підтримки, інвестиційний клімат та регуляторні обмеження, що базуються на чинному законодавстві України. Наявність такої інформаційної бази дозволяє аналітикам ідентифікувати зовнішні загрози та можливості для максимізації фінансового результату.[40]

Вагомим етапом є аналіз ринкового середовища та конкурентних позицій, оскільки саме на цьому рівні формується дохідна частина бюджету підприємства. У сучасній практиці відсутня універсальна методика оцінювання конкурентів, тому застосовуються спеціальні методи для окремих напрямів діяльності або комплексні підходи для цілісної оцінки. За способом подання результатів розрізняють матричні, графічні та індексні методи. Матричні методи, такі як матриці БКГ, Shell або McKinsey, дозволяють позиціонувати підприємство на ринку залежно від темпів його зростання та частки ринку. Графічні методи базуються на побудові радіальних діаграм, що візуалізують сильні та слабкі сторони бізнесу. Більш точними вважаються індексні методи, які передбачають розрахунок інтегральних показників

конкурентоспроможності на основі зважених критеріїв ефективності виробничої, збутової та фінансової діяльності.

Невід'ємною складовою оцінки ринкового потенціалу є дослідження споживачів, яке здійснюється через сегментацію ринку, аналіз платоспроможності клієнтів та вивчення їхніх уподобань. Для цього застосовують якісні методи (опитування, фокус-групи), кількісні методи (аналіз обсягів продажів, частоти покупок) та комплексні підходи, що дозволяють сформувати детальний профіль споживача та адаптувати збутову політику для підвищення прибутковості.[41]

Оцінка внутрішнього середовища підприємства фокусується на аналізі ефективності використання ресурсного потенціалу. Виробничий потенціал оцінюється за допомогою функціонального, вартісного, комбінованого або еквівалентного методів Основні методи оцінки виробничого потенціалу, згруповані у таблиці. 1.3

Таблиця 1.3

**Основні порівняльні характеристики методів розрахунку
виробничого потенціалу підприємства**

Назва методу	Сутність методу
Функціональний [41]	Передбачає, що величина виробничого потенціалу дорівнює обсягу вироблюваної продукції, а величини окремих його елементів визначаються через питомі ваги продукції, у виробництві якої ці елементи мають вирішальне значення
Вартісний [42]	Передбачає обчислення вартості кожного складового елемента потенціалу, після чого визначається загальна вартість виробничого потенціалу як сума вартостей основних виробничих фондів, трудових ресурсів, технологій та інформаційного забезпечення.
Комбінований [41]	Передбачає використання комплексного підходу, що поєднує різні методи у процесі визначення розміру виробничого потенціалу.
Еквівалентний [42]	Оцінювання виробничого потенціалу проводиться на основі показника одного з його елементів, у який інші складові перераховуються за допомогою спеціальних коефіцієнтів.

Джерело: складено автором на основі [41-42]

Важливим елементом економічного механізму є трудовий потенціал, оскільки від продуктивності персоналу безпосередньо залежить собівартість та якість продукції. Методика оцінювання тут базується на аналізі системи показників, що відображають ефективність використання живої праці. До ключових індикаторів належать виробіток продукції на одного працівника, трудомісткість виробничої програми, а також показники руху кадрів та якісного складу персоналу. Такий аналіз дозволяє виявити резерви зростання продуктивності праці та оптимізувати витрати на персонал, що є важливим фактором підвищення загальної рентабельності. [43]

Результуючим етапом оцінювання ефективності економічного механізму є фінансова діагностика. Об'єктивна картина фінансового стану неможлива на основі одного показника, тому використовується система коефіцієнтів, об'єднаних у групи. Перша група включає показники майнового стану, друга характеризує ділову активність через оборотність активів, третя відображає ліквідність та платоспроможність, четверта оцінює фінансову стійкість та автономію, а п'ята група — показники рентабельності — є індикатором кінцевої ефективності діяльності. [44; 45]

Фінансова стійкість формується у процесі взаємодії з усіма стейкхолдерами та виступає гарантом стабільної роботи підприємства. Комплексне застосування наведених методичних підходів дозволяє не лише констатувати поточний рівень прибутковості, але й виявляти причинно-наслідкові зв'язки між використанням ресурсів та фінансовими результатами, що є підґрунтям для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо вдосконалення економічного механізму підприємства [46; 47].

Висновки до розділу 1

Провівши аналіз теоретичного підґрунтя економічного механізму, що гарантує прибуткову діяльність суб'єкта господарювання, було зроблено низку узагальнень. Саме прибуток виступає ключовим показником, що найбільш повно відображає фінансовий потенціал компанії та її спроможність до масштабування виробничих процесів. Варто розмежувати поняття

прибутковості та прибуткової діяльності, оскільки перше є наслідком другого, і їх ототожнення є некоректним.

Економічний механізм забезпечення прибутковості трактується нами як комплекс інструментів, методів та важелів, що застосовуються на всіх управлінських рівнях. Це дозволяє, враховуючи об'єктивні суспільні закони, забезпечувати успішне функціонування бізнесу заради головної цілі — генерації прибутку.

На наше переконання, побудова моделі такого механізму має базуватися на засадах децентралізації, компактності, інтенсифікації, зменшення кількості проміжних етапів, а також гнучкості, відкритості, взаємодії з державним регулюванням та відповідності актуальній соціально-економічній ситуації.

Нами було розроблено схему цього механізму, яка демонструє лінійну послідовність отримання прибутку для будь-якого підприємства. Внутрішні заходи компанії вимагають чіткого планування та наявності стратегії реалізації для досягнення фінальної мети.

Діяльність ринкових суб'єктів зазнає впливу зовнішніх та внутрішніх чинників через відповідні важелі. До зовнішнього середовища належать: держава, конкурентне оточення, партнери та клієнти. Внутрішні фактори включають: сферу діяльності, виробничі й трудові потужності, а також фінансовий стан.

Оскільки кожен чинник впливає на роботу підприємства прямо чи опосередковано, необхідним є їх регулярний моніторинг. Для точної оцінки впливу застосовують різні методики, які за типом інформації класифікують на три групи:

- ті, що спираються на експертні оцінки;
- засновані на статистичних даних;
- комбіновані експертно-статистичні підходи.

Безвідносно до обраного методу, аналіз факторів має здійснюватися на системній основі, з порівнянням показників минулих періодів та відокремленням впливу кожного елемента один від одного.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКО-ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПрАТ «Оболонь»

2.1 Загальна характеристика ПрАТ «Оболонь»

У 1986 році на базі Київського пивзаводу №3 було створено Пивобезалкогольне об'єднання "Оболонь", до якого також входили Київський пивзавод №1, Київський пивзавод №2 (зараз він розташований на Подолі) і Фастівський пивзавод. Після проведення виборів Генерального директора для об'єднання «Оболонь» з п'яти кандидатур на посаду був обраний Олександр Слободян.

У 2008 році ПАТ «Оболонь» першим серед підприємств харчової промисловості сертифікувало чотири системи управління одразу. Під час аудиту, який здійснювали представники німецької фірми «DEKRA-ITS», компанія «Оболонь» підтвердила відповідність вимогам ДСТУ ISO 9001:2001 (Системи управління якістю), ДСТУ ISO 22 000:2007 (Системи управління безпечністю харчових продуктів), ДСТУ ISO 14 001:2006 (Системи екологічного керування), ДСТУ-П OHSAS 18 001:2006 (Системи управління безпекою та гігієною праці). Відбулося значне розширення кетової лінії з 400 кег/год. до 1000 кег/год. У 2017 році "Оболонь" змінила свій юридичний статус з Публічного акціонерного товариства на "Приватне акціонерне товариство". Також був випущений новий сорт пива під назвою "Оболонь Солодове".[48]

У таблиці 2.1 подана основна інформація про підприємство.

Таблиця 2.1.

Інформація про підприємство ПрАТ «Оболонь»

Інформація про емітента	
Скорочена назва:	ПрАТ «Оболонь»
ЄДРПОУ:	05391057
Юридична адреса	04212, м. Київ, Оболонський район, вул. Богатирська, буд. 3
Зареєстрований:	Оболонська районна у місті Києві Державна Адміністрація, 02.12.2004
КОАТУУ:	8038000000 (Оболонський р-н)

Продовження таблиці 2.1.

Галузева належність (1):	11.05
Галузева належність (2):	11.06
Галузева належність (3):	11.07
Керівник:	Булах Ігор Васильович, Генеральний директор, тел.: (044) 412-84-10 Контактна особа:
Електронна поштова адреса:	general@obolon.ua

Джерело: складено автором на основі [49]

Організаційна структура ПрАТ «Оболонь» представлена у формі лінійної структури. Ця структура включає в себе вертикальну ієрархію, де керівники на різних рівнях ієрархії мають одноособове керівництво над підлеглими та об'єднують у своїх руках усі повноваження управління. Важливим принципом цієї структури є принцип єдиноначальності, де кожен підрозділ має свого керівника, який відповідає за управління ним і не може отримувати розпорядження вищих органів управління напряму, обходячи при цьому свого безпосереднього керівника.

У ПрАТ «Оболонь» організаційна структура також характеризується гнучкістю і взаємодією між різними підрозділами. Інформаційні потоки пронизують всі відділи, що сприяє більш ефективній співпраці і координації між ними. Ця гнучкість і взаємодія враховують вимоги ринку і сучасного менеджменту та данна структура показана на рис. 2.1.

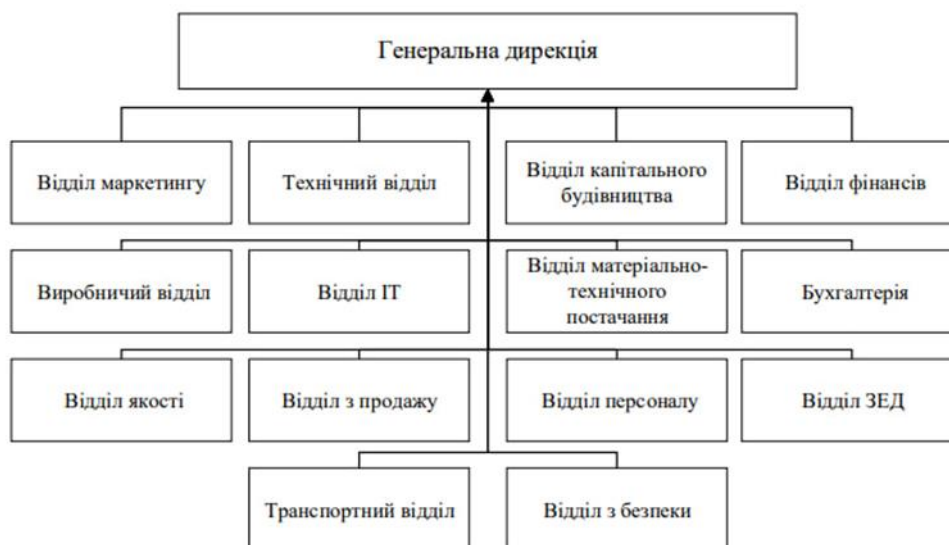

Рисунок 2.1 - Організаційна структура «Оболонь»

ПрАТ «Оболонь» також надає великий обсяг соціальних пілґ та підтримки для свого персоналу. Це включає в себе забезпечення безпеки на робочому місці, гідну заробітну плату, недискримінаційність, рівність прав, можливість професійного та кар'єрного зростання, а також різноманітні бонуси та винагороди за досягнення.

Усі ці заходи допомагають зберегти стабільність та ефективність роботи підприємства, підвищують ділову репутацію компанії та мотивують працівників до професійного росту та високоякісної роботи.

Організаційна структура ПрАТ «Оболонь» наділена значною гнучкістю, враховуючи вимоги ринку та сучасного менеджменту.

Типовим для інтеграційного, чи корпоративного, стилю керівництва є взаємні консультації та делегування повноважень. Основними показниками корпоративного стилю керівництва є:

- довірлива співпраця всіх співробітників, повага до інтересів інших працівників;
- делегування завдань та повноважень приймати управлінське рішення;
- повна відповідальність працівників за делегований обсяг завдань;
- обов'язок працівників самостійно діяти та вирішувати в межах визначених посадою;
- важливість інформативного забезпечення та контролю;
- створення можливостей для розвитку особистості кожного співробітника;
- конструктивна критика є одним із засобів поліпшення керівництва.

Для ПрАТ «Оболонь» її працівники - це найбільша цінність, і разом із тим гордість. На всіх підприємствах компанії «Оболонь» працює понад 7000 людей, а на одному лише головному заводі у Києві – більше 2600 працівників.

Зобов'язання ПрАТ «Оболонь» перед персоналом:

- безпека праці;

- гідна зарплата;
- відсутність дискримінації та рівні права;
- гендерна рівність;
- інвестиції у професійний розвиток;
- визнання результатів.

Система охорони праці включає ряд інструментів для забезпечення безпеки і належних умов праці:

- OHSAS 18001:2007 — Система управління безпекою і гігієною праці;
- моніторинг безпеки та гігієни праці;
- атестація робочих місць;
- комісія з охорони праці, санітарії та екології;
- реєстри ідентифікації небезпек і оцінки ризиків.

Основним капіталом ПрАТ «Оболонь» є його персонал, тобто висококваліфіковані керівники та спеціалісти. Без колективної роботи, будь-яке підприємство може збанкрутувати. Саме тому, щоб цього уникнути основне завдання керівництва полягає в тому, щоб мотиваційні цілі кожного з працівників у значній мірі співпадали з інтересами підприємства та вели в кінцевому результаті до його успішної діяльності.

ПрАТ «Оболонь» використовує такі мотиваційні методи, як:

- 1) матеріальна та нематеріальна мотивація;
- 2) професійне та кар'єрне зростання;
- 3) мотиваційні подарунки;
- 4) соціальний пакет.

До матеріальної системи мотивації відносять:

- заробітну плату;
- доплати, премії, надбавки;
- регулярні премії (ювілеї фірми, державні та релігійні свята);
- нерегулярні премії з нагоди певних подій (дні народження та ювілеї);
- додаткова оплата за позаурочну роботу;

- відсотки від підписаних контрактів, гонорари;
- нагородження за якісну та швидку роботу.

До нематеріальної системи мотивації відносять:

- надання співробітнику можливості приймати участь в процесі прийняття рішень;
- забезпечення сприятливого психологічного клімату в колективі;
- надання можливості працівникові самостійно приймати рішення в межах посадових повноважень;
- підтримка ініціативних співробітників;

Стимулювання працівників за допомогою:

- проведення конкурсів та турнірів;
- вручення почесних грамот та дипломів;
- публічної похвали;
- конструктивної критики.

ПрАТ «Оболонь» регулярно здійснює підвищення кваліфікації свого персоналу. Для працівників регулярно проводяться різноманітні тренінги та курси для тих, хто бажає отримати додаткові знання. Підприємство створило ефективну систему навчання, яка за короткий проміжок часу з новачка допомагає зробити кваліфікованого працівника. «Оболонь» створило окремий департамент навчання та розвитку персоналу, які безпосередньо займаються розвитком співробітників . [48]

Наразі компанія пропонує дванадцять видів пива, серед яких «Оболонь», «Nike», «BeerMix», «Siebert», «Carling», «Zlata Praha», «Жигулівське», «Десант», «Гадрмікс» та «Пивний кубек».. Окрім того, в асортименті є бренди сидру «Sharm». Також у наявності «Бренді-Кола», «Джин-тонік», «Ром-Кола».

Серед безалкогольних напоїв – «Живчик», «Лимонад», «Сітро», «Тархун», «Байкал», «Кола Нова», «Унік», «Квас Старокиївський». Води мінеральні та питні "Оболонська". «Прозора», «Охтирська», «Кременка». [50]. Данні про статистику по видам продукції представлено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Статистика по видам продукції ПрАТ «Оболонь» за 2022-2024 рр.

Вид продукції	Обсяг реалізації продукції, тис. грн			Питома вага, %			Відносне відхилення, %	
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2023 до 2022	2024 до 2023
Пиво	5096244	5838659	6183755	56,29	50,70	44,61	14,57	5,91
Безалкогольні напої	1042475	1857745	1738873	11,52	16,13	12,54	78,21	-6,40
Слабоалкогольні напої	928031	1312276	1557965	10,25	11,40	11,24	41,40	18,72
Мінеральна вода	383424	499538	1386249	4,24	4,34	10,00	30,28	177,51
Інша реалізація	512853	276713	1140182	5,67	2,40	8,23	-46,04	312,04
Послуги з доставки	888001	1021730	1453845	9,81	8,87	10,49	15,06	42,29
Ретро-бонуси та маркетинг	201914	707232	400353	2,23	6,14	2,89	250,26	-43,39
Всього	9052942	11515916	13861222	100	100	100	27,21	20,37

Джерело: розроблено автором на основі [48]

Основна увага компанії зосереджена на пиві та виробництві сировини для нього. У цьому аспекті заклад показав чудові результати, адже поєднання відмінного смаку та найкращого обладнання зробили його сильним конкурентом. Висока якість продукції та низькі витрати на виробництво дозволяють компанії встановлювати ціни, які є нижчими за конкурентів, продаючи товари в середньому на одну гривню дешевше.

Розташування фірми взаємозалежних підприємств і наявність свердловин поблизу виробництва дозволили компанії досягти мінімальних транспортних витрат, а наявність виробництва в центрі Києва дозволило швидко транспортувати товар по місту. Це важливо для перевезення живого пива, термін придатності якого становить 3-4 дні, а також важливо для комерції, постачальником якої є «Оболонь», оскільки термін придатності продукту іноді закінчується раніше очікуваного терміну.

2.2. Аналіз техніко-економічних показників ПрАТ «Оболонь»

Комплексний аналіз фінансово-господарської діяльності дозволяє здійснити детальну оцінку стану підприємства, визначити його сильні та слабкі сторони. Завдяки аналізу ключових показників, розрахованих на базі даних фінансової та податкової звітності, стає можливим не тільки охарактеризувати поточний стан справ, але й виявити причини збитковості, визначивши як об'єктивні, так і суб'єктивні чинники. Важливим аспектом аналізу є оцінка ефективності управління підприємством, яка здійснюється за допомогою спеціально розроблених критеріїв.

Основними джерелами інформації для проведення аналізу виступають: фінансовий план державного підприємства на звітний період з пояснювальною запискою, а також фінансова звітність, яка включає:

- Баланс (форма 1),
- Звіт про фінансові результати (форма 2),
- Звіт про рух грошових коштів (форма 3),
- Звіт про власний капітал (форма 4).

Здійснюючи аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Оболонь», зосередимо увагу на дослідженні майна підприємства. Застосуємо методи горизонтального та вертикального аналізу до агрегованого балансу, що дозволить відстежити динаміку та структуру активів, виявити ключові тенденції у їх формуванні.

Окремий акцент зробимо на вивченні оборотних коштів, їхнього наповнення та структурної будови, адже це ключовий індикатор для визначення фінансової міцності компанії. Аналіз джерел фінансування активів, які включають як власний, так і позиковий капітал, дозволить встановити ступінь фінансової автономії ПрАТ «Оболонь».

Відстеження трансформацій у складі та структурі власності, разом із динамікою джерел її забезпечення за аналізований час, слугуватимуть основою для оцінки якості управління ресурсами бізнесу та напрацювання пропозицій для його майбутнього зростання. Розглянемо детально індикатори

структурних зрушень та динаміки майнового комплексу. ПрАТ «Оболонь» за 2022-2024 рр. Предоставлені в таблиці 2.3

Таблиця 2.3.

**Структура та динаміка майна ПрАТ «Оболонь» за 2022-2024 рр.,
тис. грн.**

Види активів	На кін. 2022 р.		На кін. 2023 р.		На кін. 2024 р.		Відхилення			
	тис.грн	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%	абсолютне, тис. грн		відносне, %	
							2023 до 2022	2024 до 2023	2023 до 2022	2024 до 2023
1. Необоротні активи	3946857	65,18	4050590	53,49	5775099	55,69	103733	1724509	2,63	42,57
1.1. Нематеріальні активи	3523	0,06	6883	0,09	48115	0,46	3360	41232	95,37	599,04
1.2. Основні засоби	3814672	63,00	3970361	52,43	5393178	52,01	155689	1422817	4,08	35,84
2. Оборотні активи	2108339	34,82	3522472	46,51	4595149	44,31	1414133	1072677	67,07	30,45
Активи - всього	6055196	100	7573062	100	10370248	100	1517866	2797186	25,07	36,94

Джерело: розроблено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Загальна вартість активів ПрАТ «Оболонь» продемонструвала стійку тенденцію до зростання протягом 2022–2024 років, збільшившись на 1 517 866 тис. грн у 2023 році та на 2 797 186 тис. грн у 2024 році, що відповідає темпам приросту 25,07% та 36,94% відповідно. Така позитивна динаміка свідчить про суттєве нарощування економічного потенціалу підприємства та активне розширення масштабів його господарської діяльності.

Основним драйвером зростання у 2023 році стало стрімке збільшення оборотних активів на 67,07%, що призвело до суттєвих змін у структурі майна та підвищення його мобільності, адже частка оборотних коштів зросла з 34,82% до 46,51%. Натомість у 2024 році спостерігається значна активізація інвестиційної діяльності, про що свідчить приріст необоротних активів на 42,57%, зокрема основних засобів на 35,84%. Особливої уваги заслуговує безпрецедентне зростання вартості нематеріальних активів у 2024 році на 599,04%, що може вказувати на переоцінку прав інтелектуальної власності або впровадження новітніх технологічних рішень.

Збалансоване зростання як оборотних, так і необоротних активів у досліджуваному періоді підтверджує фінансову стійкість компанії та її орієнтацію на довгостроковий розвиток. Збільшення оборотних активів у 2023 році створило надійний фундамент ліквідності, що дозволило підприємству у наступному році направити значні ресурси на оновлення та розширення матеріально-технічної бази.

Графічно структуру майна підприємства представимо в рис.2.2.

Рис. 2.2. Динаміка структури майна ПрАТ «Оболонь» за 2022-2024 рр.

На наступному етапі аналізу необхідно дослідити за рахунок яких джерел було сформоване майно підприємства, що наведено в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Склад та динаміка капіталу підприємства ПрАТ «Оболонь» за 2022-2024 рр., тис. грн.

Види активів	На кін. 2022 р.		На кін. 2023 р.		На кін. 2024 р.		Абсл. відхилення, тис. грн	
	тис.грн	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%	2023 до 2022	2024 до 2023
1. Власний капітал	3665011	60,53	5698798	75,25	8096153	78,22	2033787	2397355

Продовження таблиці 2.4

1.1.Зареєстрований (пайовий) капітал	73144	1,21	73144	0,97	73144	0,71	0	0
1.2.Нерозподілений прибуток	1446230	23,88	3609529	47,66	6119550	59,12	2163299	2510021
2.Довгостроковий позиковий капітал	986405	16,29	383066	5,06	462021	4,46	-603339	78955
3.Короткостроковий позиковий капітал	1403780	23,18	1491198	19,69	1792074	17,31	87418	300876
Капітал - всього	6055196	100	7573062	100	10350248	100	1517866	2777186

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Графічно динаміку обсягу капіталу підприємства представимо на рис.

2.3

Рис. 2.3. Динаміка обсягу капіталу ПрАТ «Оболонь» за 2022 - 2024 рр.

Загальний обсяг джерел фінансування ПрАТ «Оболонь» продемонстрував стійку тенденцію до зростання, збільшившись на 1 517 866

тис. грн у 2023 році та на 2 777 186 тис. грн у 2024 році. Така динаміка свідчить про розширення фінансової бази підприємства, що є необхідною умовою для нарощування активів, проаналізованих раніше.

Визначальним фактором позитивних змін стало стрімке зростання власного капіталу, абсолютний приріст якого склав 2 033 787 тис. грн у 2023 році та 2 397 355 тис. грн у 2024 році. Це призвело до суттєвого зміцнення фінансової незалежності компанії, оскільки частка власних коштів у структурі балансу зросла з 60,53% у 2022 році до 78,22% у 2024 році. Основним джерелом цього зростання став нерозподілений прибуток, який збільшився в рази, що свідчить про високу ефективність операційної діяльності та стратегію реінвестування доходів у розвиток бізнесу.

Позиковий капітал, навпаки, втрачає свою домінуючу роль у фінансуванні діяльності. Спостерігається суттєве скорочення довгострокових зобов'язань у 2023 році на 603 339 тис. грн, що дозволило зменшити боргове навантаження. Хоча короткостроковий позиковий капітал демонструє абсолютне зростання для забезпечення поточних потреб, його питома вага у структурі пасивів поступово знижується (з 23,18% до 17,31%), що є позитивним сигналом для підвищення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.

Динаміка і структура основних засобів підприємства за 2022-2024 роки представлені в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Динаміка і структура основних засобів підприємства ПрАТ «Оболонь» за 2022-2024 рр., тис. грн.

Групи основних засобів	Значення показника, на кінець періоду						Абсолютне відхилення, тис.грн		Відносне відхилення, %	
	2022		2023		2024					
	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	2023 до 2022	2024 до 2023	2023 до 2022	2024 до 2023
Будівлі та земля	2745674	22,46	2985111	23,54	3072650	22,65	239437	87539	8,72	2,93

Продовження таблиці 2.4

Машини та обладнання, інвентар	8129768	66,50	8190398	64,60	8414414	62,01	60630	224016	0,75	2,74
Транспортні засоби	190608	1,56	214703	1,69	268949	1,98	24095	54246	12,64	25,27
Інші основні засоби	101285	0,83	101875	0,80	101509	0,75	590	-366	0,58	-0,36
Обладнання для збуту	953455	7,80	1123148	8,86	1407385	10,37	169693	284237	17,80	25,31
Незавершене будівництво	104262	0,85	64007	0,50	303764	2,24	-40255	239757	-38,61	374,58
Усього	12225052	100	12679242	100	13568671	100	454190	889429	3,72	7,01

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Аналіз динаміки та структури основних засобів ПрАТ «Оболонь» за 2022–2024 роки демонструє послідовне нарощування виробничого потенціалу підприємства, про що свідчить стабільне зростання загальної вартості активів з прискоренням темпів приросту до 7,01% у 2024 році. Домінуючу позицію в структурі незмінно займають машини та обладнання, що складають понад 60% усіх засобів і підтверджують індустріальний характер бізнесу, проте спостерігається тенденція до диверсифікації інвестицій. Особливу увагу привертає активний розвиток збутової та логістичної інфраструктури, адже вартість обладнання для збуту та транспортних засобів у 2024 році зросла на чверть, що вказує на стратегічний фокус компанії на розширенні присутності на ринку та вдосконаленні ланцюгів постачання. Крім того, різкий стрибок обсягів незавершеного будівництва майже в п'ять разів у 2024 році сигналізує про започаткування масштабних інвестиційних проєктів, спрямованих на оновлення або розширення потужностей у найближчому майбутньому. Перш за все, слід розглянути їх технічний стан та визначити рівень зношеності. Для оцінки технічного стану основних засобів визначаються коефіцієнти зношеності та придатності показано в табл. 2.6.

Таблиця 2.6.

Показники технічного стану основних засобів ПрАТ «Оболонь» за 2022-2024 рр., тис. грн.

Показник	Значення показника			Абсолютне відхилення	
	2022	2023	2024	2023 до 2022	2024 до 2023
Коефіцієнт зносу ОЗ	0,68	0,69	0,62	0,01	-0,07
Коефіцієнт придатності	0,32	0,31	0,39	-0,01	0,08

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Співвідношення коефіцієнтів придатності та зносу основних засобів представлено на рис. 2.4.

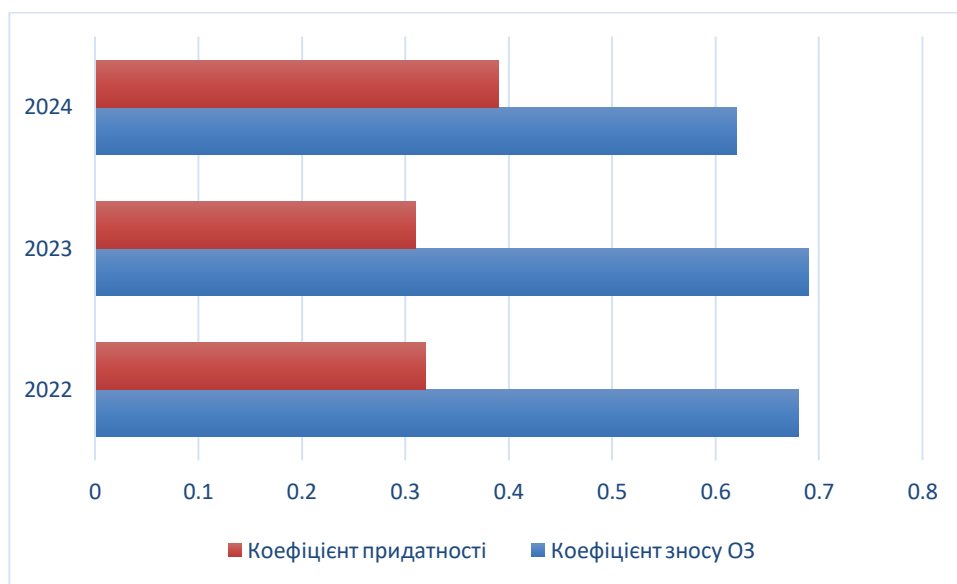

Рис. 2.4. Співвідношення коефіцієнтів придатності та зносу основних засобів ПрАТ «Оболонь» за 2022-2024 рр.

Аналіз показників технічного стану основних засобів ПрАТ «Оболонь» за 2022–2024 роки свідчить про якісне оновлення матеріально-технічної бази підприємства в останньому звітному періоді. Якщо протягом 2022–2023 років спостерігалася стагнація з критично високим рівнем зношеності активів, що досяг пікового значення 0,69, то 2024 рік став переломним моментом у модернізації виробництва. Суттєве зниження коефіцієнта зносу до 0,62 та корелююче з ним зростання коефіцієнта придатності до 0,39 підтверджують активне введення в експлуатацію нових об'єктів та заміщення застарілих фондів, що значно підвищило виробничий потенціал та експлуатаційну надійність активів компанії.

Фундаментом для побудови ефективної співпраці є повна відповідність професійних навичок та особистісних якостей працівника тим вимогам, які висуваються до займаної посади або вакансії, на яку він претендує.

Служба управління персоналом займається пошуком істинних професіоналів, ретельно оцінюючи рівень їхньої придатності до виконання функціональних обов'язків. Для організації критично важливо не просто знайти фахівця з відповідним стажем роботи, а й зуміти ідентифікувати наявність у нього необхідних ключових компетенцій, оцінити потенціал до їх подальшого розвитку та, що найважливіше, зрозуміти його внутрішню мотивацію.

Насамперед підприємство чітко окреслює коло завдань, що потребують вирішення. Відділ кадрів проводить ретельний відбір висококваліфікованих співробітників, водночас створюючи можливості для професійного становлення молодих спеціалістів. Компанія реалізує політику безперервного навчання штатного персоналу та залучення студентів з усієї України для проходження виробничої практики. Кадрова стратегія спрямована на систематичне підвищення кваліфікації працівників для забезпечення відповідності їхніх навичок актуальним операційним потребам бізнесу. Необхідний рівень компетентності підтримується через систему семінарів та навчальних програм.

Щодо організації трудового розпорядку, то на підприємстві запроваджено гнучкий графік роботи, завдяки чому кожен співробітник має змогу самостійно обирати зручний режим праці. Час обідньої перерви також не є жорстко фіксованим. Встановлено двогодинний часовий інтервал з 12:00 до 14:00, в межах якого працівник може на власний розсуд визначити час для відпочинку та харчування.

Від рівня ефективності використання трудових ресурсів у виробничому процесі безпосередньо залежать такі ключові показники, як обсяг випуску продукції, її собівартість та якісні характеристики. Саме тому аналіз використання кадрового потенціалу є невід'ємною та важливою складовою системи комплексного економічного аналізу діяльності підприємства.

Шляхом дослідження чисельності та якісного складу персоналу здійснюється оцінка рівня забезпеченості суб'єкта господарювання необхідними трудовими ресурсами. Дані представлені в таблиці 2.6

Таблиця 2.6

Показники ефективності трудових ресурсів підприємства 2022-2024 роках

Показник	Роки			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
	2022	2023	2024	2023 до 2022	2024 до 2023	2023 до 2022	2024 до 2023
Середньооблікова чисельність персоналу, ос.	2055	2056	2164	1	108	0,05	5,25
Чисельність промислово виробничого персоналу, ос.	2055	2056	2164	1	108	0,05	5,25
Кількість робочих днів в році, дні	257	260	262	3	2	1,17	0,77
Кількість звільненого персоналу, ос.	325	245	255	-80	10	-24,62	4,08
Кількість прийнятого персоналу, ос.	326	246	363	-80	117	-24,54	47,56
Продуктивність праці, тис. грн./ос.	4208,84	5330,67	6035,36	1121,83	704,69	26,65	13,22
Трудомісткість, люд. дні./тис. грн.	0,06	0,05	0,04	-0,01	-0,01	-16,67	-20,00
Коефіцієнт обороту зі звільнення	0,16	0,12	0,12	-0,04	0	-25,00	0,00
Коефіцієнт обороту з прийняття	0,16	0,12	0,17	-0,04	0,05	-25,00	41,67
Загальний коефіцієнт обороту	0,32	0,24	0,29	-0,08	0,05	-25,00	20,83

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Аналіз показників використання трудових ресурсів ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за період 2022–2024 років свідчить про стійку позитивну динаміку розвитку кадрового потенціалу та суттєве підвищення ефективності виробничої діяльності. Ключовим досягненням підприємства є стрімке зростання продуктивності праці, яка протягом аналізованого періоду збільшилася з 4,2 млн грн до понад 6 млн грн на одного працівника, при цьому темпи приросту цього показника залишаються високими (13,22% у 2024 році), що

Продовження таблиці 2.7

Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	-0,13	0,47	0,51	0,6	0,04	-461,54	8,51
Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами	-0,25	0,88	1,2	1,13	0,32	-452,00	36,36
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	0,21	0,06	0,05	-0,15	-0,01	-71,43	-16,67
Коефіцієнт мобільності	-0,08	0,29	0,8	0,37	0,51	-462,50	175,86
Індекс постійного активу	1,08	0,71	0,71	-0,37	0	-34,26	0,00
Коефіцієнт фінансової стабільності	0,77	0,8	3,49	0,03	2,69	3,90	336,25
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,61	0,75	0,78	0,14	0,03	22,95	4,00
Коефіцієнт фінансової залежності	0,39	0,25	1,28	-0,14	1,03	-35,90	412,00
Коефіцієнт фінансової стійкості	1,53	3,04	0,83	1,51	-2,21	98,69	-72,70

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

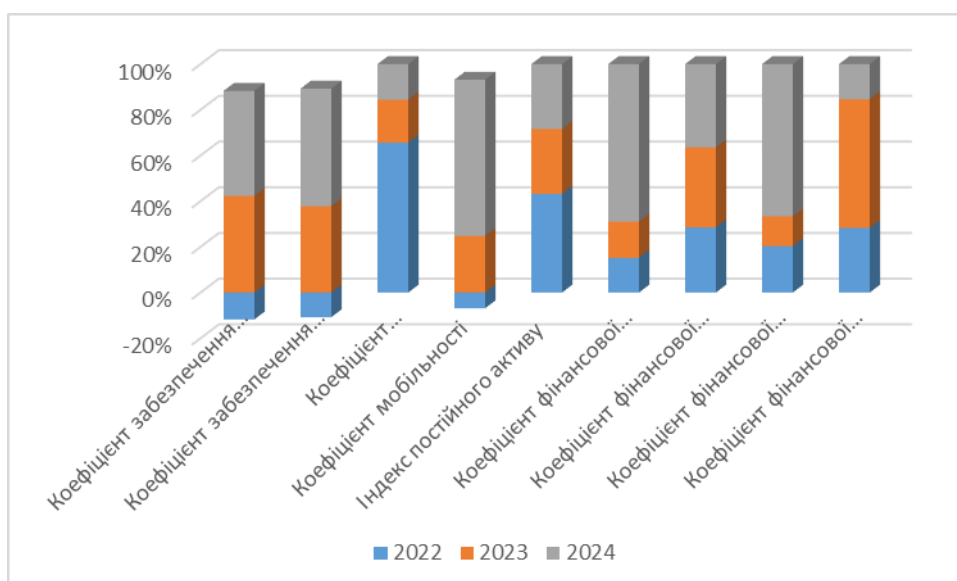

Рис 2.5 - Показники фінансової стійкості підприємства 2022-2024 роках

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Детальний аналіз динаміки показників фінансової стійкості ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за період 2022–2024 років дозволяє констатувати не просто покращення, а фундаментальну трансформацію фінансової моделі підприємства, яка пройшла шлях від кризової вразливості до стану абсолютної фінансової впевненості. Якщо за результатами 2022 року спостерігався критичний дефіцит власного оборотного капіталу з від’ємним значенням коефіцієнта забезпечення (-0,13), що змушувало компанію значною мірою покладатися на зовнішні джерела покриття поточних потреб, то протягом наступних двох років ситуацію вдалося докорінно переломити. Станом на 2024 рік показник забезпечення оборотних активів власними коштами сягнув рівня 0,51, що є беззаперечним індикатором високої якості управління активами та свідчить про те, що більше половини оборотних коштів тепер формується виключно за рахунок внутрішніх резервів, забезпечуючи підприємству значну оперативну маневреність.

Підтвердженням стратегічного курсу на зміцнення суверенітету компанії є стійке зростання коефіцієнта фінансової незалежності, який збільшився з 0,61 до 0,78. Така позитивна динаміка означає, що на кінець аналізованого періоду 78% сукупних активів підприємства фінансуються власним капіталом, що суттєво перевищує загальноприйняті нормативні значення і фактично нівелює ризики залежності від кредиторів та змін

Продовження таблиці 2.8

Коефіцієнт загальної оборненості капіталу	1,46	1,6	1,38	0,14	-0,22	9,59	-13,75
Коефіцієнт оборотності оборотних коштів	4,62	3,87	3,28	-0,75	-0,59	-16,23	-15,25
Тривалість обертання оборотних коштів	79	94	111	15	17	18,99	18,09
Коефіцієнт оборотності запасів	5,29	4,62	5,05	-0,67	0,43	-12,67	9,31
Тривалість обертання запасів	69	79	72	10	-7	14,49	-8,86
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	17,35	14,63	12,8	-2,72	-1,83	-15,68	-12,51
Тривалість обертання дебіторської заборгованості	21	25	28	4	3	19,05	12,00
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	9,06	12,75	12,4	3,69	-0,35	40,73	-2,75
Тривалість обертання кредиторської заборгованості	40	29	29	-11	0	-27,50	0,00
Коефіцієнт оборненості власного капіталу	2,79	2,32	1,78	-0,47	-0,54	-16,85	-23,28

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Аналіз показників ділової активності ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за період 2022–2024 років свідчить про загальну тенденцію до деякого уповільнення оборотності коштів, що є характерним наслідком нарощування масштабів діяльності та капіталізації підприємства. Ключовим індикатором цих змін є коефіцієнт оборотності оборотних коштів, який знизився з 4,62 до 3,28 обертів, що призвело до суттєвого подовження операційного циклу: якщо у 2022 році повний оберт оборотних активів тривав 79 днів, то у 2024 році цей показник зріс до 111 днів. Це означає, що фінансові ресурси компанії тепер знаходяться у замороженому стані (у вигляді запасів чи боргів клієнтів) на місяць довше, ніж раніше, що вимагає більшого обсягу власного капіталу для фінансування поточної діяльності.

Деталізація складових операційного циклу демонструє різноспрямовану динаміку: управління запасами у 2024 році покращилося порівняно з попереднім роком, оскільки тривалість їх обертання скоротилася до 72 днів, наблизившись до показників 2022 року, що вказує на ефективну роботу логістики та збуту. Водночас спостерігається негативна тенденція щодо дебіторської заборгованості, період погашення якої розтягнувся з 21 до 28 днів, що свідчить про надання більш лояльних умов відстрочки платежів для покупців або ж про погіршення платіжної дисципліни контрагентів. Цікавим є співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості: підприємство розраховується зі своїми постачальниками досить швидко (за 29 днів у 2024 році), що майже збігається з терміном отримання коштів від клієнтів (28 днів), формуючи збалансовану, але напружену платіжну позицію, де компанія не використовує безкоштовні кредитні ресурси постачальників у повній мірі.

Зниження коефіцієнта оборотності власного капіталу з 2,79 до 1,78 є закономірним відображенням зміцнення фінансової стійкості, виявленої у попередніх етапах аналізу: оскільки власний капітал зростав швидше, ніж виручка від реалізації, ефективність його використання формально знизилася, проте це є ціною за високу фінансову незалежність та безпеку бізнесу. У підсумку, ділова активність ПрАТ «ОБОЛОНЬ» характеризується помірним

зниженням швидкості обороту активів, що компенсується їх високою ліквідністю та надійністю фінансового стану, а подовження фінансового циклу покривається достатнім обсягом власних ресурсів.

Аналіз показників ліквідності дозволяє оцінити ступінь покриття поточних боргів наявними оборотними ресурсами, що є ключовим індикатором ризику виникнення платіжних криз. Перебування цих коефіцієнтів у межах встановлених нормативів підтверджує раціональність структури капіталу та свідчить про фінансову рівновагу підприємства. Це означає, що суб'єкт господарювання спроможний своєчасно виконувати свої короткострокові зобов'язання перед кредиторами, а також демонструє ефективну організацію управління грошовими потоками та розрахунковими операціями. Розрахунки представлені в таблиці 2.9

Таблиця 2.9

Показники ліквідності (платоспроможності) підприємства 2022-2024 роках

Показник	Значення показника			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
	2022	2023	2024	2023 до 2021	2024 до 2023	2023 до 2022	2024 до 2023
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,11	0,34	0,54	0,23	0,2	209,09	58,82
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,69	1,1	1,47	0,41	0,37	59,42	33,64
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,5	2,36	2,56	0,86	0,2	57,33	8,47

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Аналіз показників ліквідності ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за період 2022–2024 років демонструє виняткову позитивну динаміку, що свідчить про повне відновлення та значне зміцнення платоспроможності підприємства. Якщо у 2022 році коефіцієнт абсолютної ліквідності перебував на критично низькому

рівні 0,11, що вказувало на дефіцит грошових коштів для миттєвого погашення боргів, то до 2024 року цей показник зріс майже вп'ятеро, досягнувши позначки 0,54. Таке значення суттєво перевищує нормативні вимоги (0,2) і означає, що підприємство здатне погасити 54% своїх поточних зобов'язань негайно, використовуючи лише наявні грошові кошти, що є ознакою бездоганної платіжної дисципліни та фінансової безпеки.

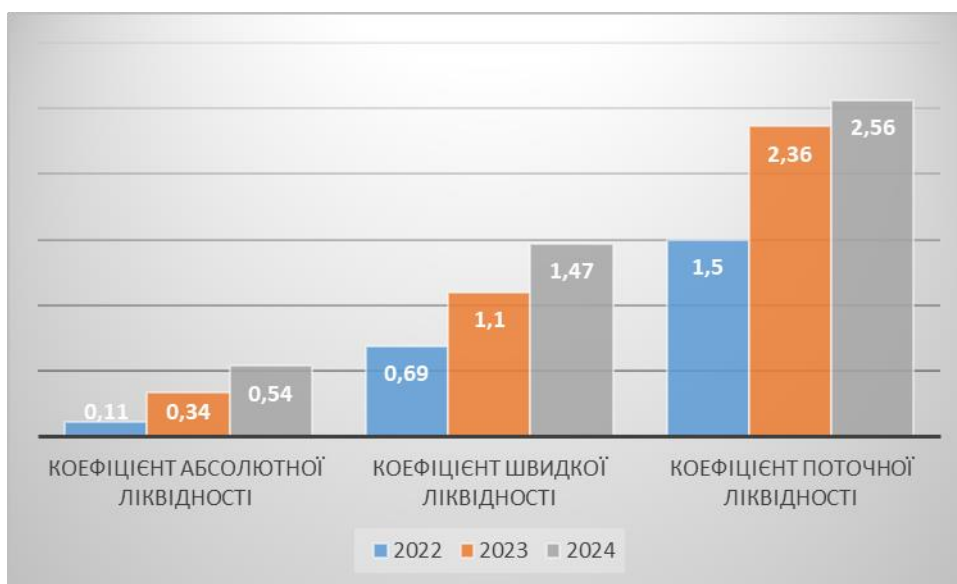

Рис. 2.6 - Показники ліквідності (платоспроможності) підприємства 2022-2024 роках

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Синхронне зростання демонструють також коефіцієнти швидкої та поточної ліквідності, які підтверджують здатність компанії покривати борги не лише грошима, а й за рахунок дебіторської заборгованості та оборотних активів загалом. Зокрема, коефіцієнт поточної ліквідності збільшився з 1,5 у 2022 році до 2,56 у 2024 році, перетнувши оптимальний поріг у 2,0. Це свідчить про те, що оборотні активи підприємства у два з половиною рази перевищують його короткострокові борги, створюючи потужний запас міцності. Така структура балансу гарантує, що ПрАТ «ОБОЛОНЬ» повністю захищене від ризику технічного дефолту і має достатньо ресурсів для безперервної роботи навіть за умови можливих затримок надходжень від контрагентів.

Висновки до розділу 2:

Проведений комплексний аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Оболонь» за 2022–2024 роки дозволяє охарактеризувати підприємство як потужного лідера національного ринку напоїв, який демонструє стійку тенденцію до масштабування бізнесу в умовах нестабільного зовнішнього середовища. За аналізований період компанія суттєво наростила обсяги діяльності, досягнувши у 2024 році рекордного показника чистого доходу на рівні 13 060,5 млн грн, що на 19,17% перевищує результат попереднього року та свідчить про успішну адаптацію до ринкових умов. Водночас аналіз якісних показників ефективності виявив тривожну тенденцію погіршення фінансової результативності через диспропорцію у темпах зростання доходів та витрат, зокрема у 2024 році випереджаюче зростання собівартості реалізації на 32,43% призвело до першого за досліджуваний період скорочення валового прибутку на 4,57%, що сигналізує про підвищення витратомісткості виробництва. Особливої гостроти набуває проблема ефективності збутової діяльності та логістики, витрати на які у 2024 році сягнули 1,18 млрд грн та продемонстрували приріст на 31,56%, що призвело до подорожчання процесу реалізації продукції та зростання витрат на збут у кожній гривні чистого доходу.

Структурний аналіз каналів збуту підтвердив трансформацію моделі продажів у бік посилення залежності від національних торговельних мереж та активізації експортного напрямку при одночасному скороченні частки лінійної дистрибуції. Виявлені диспропорції та зниження рентабельності на тлі зростання логістичного навантаження обґрунтовують необхідність розробки та впровадження заходів з оптимізації економічного механізму підприємства, спрямованих на цифровізацію збуту та підвищення енергоефективності, що буде розглянуто в наступних розділах.

РОЗДІЛ 3. ОЦІНКА ТА АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «ОБОЛОНЬ»

3.1. Аналіз фінансових результатів та витрат підприємства

Для глибшого аналізу фінансових результатів доцільно дослідити структуру фінансових ресурсів ПрАТ «Оболонь». Вони являють собою сукупність грошових коштів, які знаходяться у розпорядженні компанії на постійних або тимчасових засадах. Ключовим елементом тут виступають ресурси, залучені на безстроковій основі, тобто власний капітал, яким підприємство оперує протягом усього свого життєвого циклу. Функціональне призначення власного капіталу полягає у забезпеченні розвитку бізнесу, підтриманні економічної стійкості, а також у покритті потенційних збитків, спричинених підприємницькими ризиками. Оскільки відповідальність за зобов'язаннями забезпечується саме власними активами, обсяг власного капіталу є визначальним фактором для оцінки кредитоспроможності та можливості залучення платних позикових коштів задля розширення діяльності. Детальний склад та структуру коштів підприємства наведено в таблицях 3.1 та 3.2.

Таблиця 3.1

Фінансові ресурси підприємства 2022-2024 роках , тис. грн.

Найменування показника	Роки			Абсолютне відхилення, тис. грн..		Відносне відхилення, %	
	2022	2023	2024	2023 до 2022	2024 до 2023	2023 до 2022	2024 до 2023
I. Власний капітал							
Зареєстрований капітал	73144	73144	73144	0	0	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	144623 0	360952 9	611955 0	216329 9	2510021	149,58	69,54
Усього за розділом I	366501 1	569879 8	809615 3	203378 7	2397355	55,49	42,07
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення							

Продовження таблиці 3.1

Відстрочені податкові зобов'язання	423886	383066	442887	-40820	59821	-9,63	15,62
Довгострокові кредити банків	562519	0	19134	-562519	19134	-100,00	0,00
Інші довгострокові зобов'язання	0	0	0	0	0	0,00	0,00
Усього за розділом II	986405	383066	462021	-603339	78955	-61,17	20,61
III. Поточні зобов'язання і забезпечення							
Короткострокові кредити банків	228627	235471	254490	6844	19019	2,99	8,08
Поточна кредиторська заборгованість: за товари, роботи, послуги	475713	645633	855262	169920	209629	35,72	32,47
за розрахунками з бюджетом	189871	177413	253156	-12458	75743	-6,56	42,69
за у тому числі з податку на прибуток	84178	64085	38624	-20093	-25461	-23,87	-39,73
за розрахунками зі страхування	5020	5405	11191	385	5786	7,67	107,05
за розрахунками з оплати праці	140898	137636	145790	-3262	8154	-2,32	5,92
за одержаними авансами	154925	151303	108647	-3622	-42656	-2,34	-28,19
Поточні забезпечення	85257	115258	120910	30001	5652	35,19	4,90
Інші поточні зобов'язання	30773	22960	42572	-7813	19612	-25,39	85,42
Усього за розділом III	1403780	1491198	1792074	87418	300876	6,23	20,18
Разом	2799042	3046362	3622716	247320	576354	8,84	18,92

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Аналіз структури та динаміки джерел фінансування підприємства за 2022–2024 роки свідчить про суттєве зміцнення його фінансової незалежності та нарощування власного капіталу. Загальна сума власного капіталу продемонструвала стрімке зростання, збільшившись на 55,49 відсотка у 2023 році та ще на 42,07 відсотка у 2024 році, досягнувши показника 8 096 153 тисячі гривень. Визначальним фактором такої позитивної динаміки стало масштабне збільшення нерозподіленого прибутку, обсяг якого зріс з 1 446 230 тисяч гривень у 2022 році до 6 119 550 тисяч гривень у 2024 році. Це вказує на високу ефективність господарської діяльності та здатність компанії

генерувати значні внутрішні ресурси для самофінансування розвитку без зміни розміру зареєстрованого капіталу, який залишався стабільним.

У структурі зобов'язань відбулися позитивні якісні зміни, зокрема у сфері довгострокового кредитування. Загальний обсяг довгострокових зобов'язань суттєво зменшився у 2023 році на 61,17 відсотка, що було зумовлено повним погашенням довгострокових кредитів банків на суму 562 519 тисяч гривень. Хоча у 2024 році спостерігається незначне відновлення кредитування на рівні 19134 тисяч гривень та зростання відстрочених податкових зобов'язань на 15,62 відсотка, загальне боргове навантаження у довгостроковій перспективі залишається значно меншим порівняно з початком аналізованого періоду.

Поточні зобов'язання підприємства характеризуються помірною тенденцією до зростання, збільшившись на 20,18 відсотка у 2024 році, що корелює з розширенням масштабів діяльності. Основним драйвером цього росту стала поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги, яка зросла на 32,47 відсотка у 2024 році, досягнувши 855 262 тисяч гривень.

Водночас спостерігається позитивна тенденція щодо зменшення заборгованості з податку на прибуток, яка скоротилася на 39,73 відсотка у 2024 році. Також варто відзначити суттєве зменшення авансів одержаних на 28,19 відсотка в останньому звітному періоді. Загалом структура пасивів свідчить про перехід підприємства до моделі фінансування переважно за рахунок власних прибутків при збереженні контрольованого рівня поточної заборгованості для забезпечення операційних потреб.

Для комплексної оцінки ефективності господарювання доцільно дослідити структуру та динаміку фінансових результатів і витрат підприємства. Такий підхід дозволить сформулювати об'єктивне уявлення про діяльність компанії через призму формування її доходів та видатків.

Таблиця 3.2

Фінансові результати підприємства за 2022-2024, тис. грн.

Показники	Значення показника, тис. грн			Абсолютне відхилення, тис. грн		Відносне відхилення, %	
	2022	2023	2024	2023 до 2022	2024 до 2023	2023 до 2022	2024 до 2023
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	8649174	10959867	13060516	2310693	2100649	26,72	19,17
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	5751536	7029212	9309627	1277676	2280415	22,21	32,44
Валовий прибуток (збиток)	2897638	3930655	3750889	1033017	-179766	35,65	-4,57
Інші операційні доходи	19467	15930	29516	-3537	13586	-18,17	85,29
Адміністративні витрати	470629	651699	805246	181070	153547	38,47	23,56
Витрати на збут	684010	896864	1179880	212854	283016	31,12	31,56
Інші операційні витрати	53606	42570	26556	-11036	-16014	-20,59	-37,62
Фінансовий результат від операційної діяльності прибуток	1708860	2355452	1768723	646592	-586729	37,84	-24,91
Інші фінансові доходи	15956	45292	87817	29336	42525	183,86	93,89
Інші доходи	0	0	0	-2100649	0	0,00	0,00
Фінансові витрати	128689	22210	1690	-106479	-20520	-82,74	-92,39
Втрати від участі в капіталі	10819	593	0	-10226	-593	-94,52	0,00
Інші витрати	150513	11042	11984	-139471	942	-92,66	8,53
Фінансовий результат до оподаткування: Прибуток	1434795	2390169	1866834	955374	-523335	66,59	-21,90
Витрати(дохід) з податку на прибуток	320114	431198	351973	111084	-79225	34,70	-18,37
Чистий фінансовий результат: Прибуток	1114681	1958971	1514861	844290	-444110	75,74	-22,67

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Аналіз динаміки фінансових результатів підприємства за 2022–2024 роки свідчить про успішне масштабування діяльності та нарощування ринкової присутності, що підтверджується стабільним зростанням чистого доходу від реалізації продукції. Виручка компанії збільшилася з 8 649 174 тис. грн у 2022 році до 13060516 тис. грн у 2024 році, демонструючи темпи приросту на рівні 26,72% у 2023 році та 19,17% у 2024 році. Проте ефективність основної діяльності у звітному періоді мала різноспрямовану динаміку. Якщо у 2023 році темпи росту доходу випереджали ріст собівартості, що забезпечило збільшення валового прибутку на 35,65%, то у

2024 році ситуація змінилася на протилежну. Собівартість реалізованої продукції у 2024 році зросла на 32,44%, значно випередивши ріст доходу, що призвело до скорочення валового прибутку на 4,57% або на 179766 тис. грн. Це може вказувати на інфляційний тиск, здорожчання сировини та енергоресурсів або зміни в асортиментній структурі продажів.

На формування операційного прибутку суттєво вплинуло постійне зростання супутніх витрат. Зокрема, витрати на збут демонструють стабільну тенденцію до збільшення понад 31% щорічно, досягнувши 1179880 тис. грн у 2024 році, що свідчить про активну маркетингову підтримку та розширення логістичної мережі. Адміністративні витрати також зросли, що корелює із загальним розширенням масштабів бізнесу. Внаслідок випереджаючого росту собівартості та операційних витрат, фінансовий результат від операційної діяльності після пікового зростання у 2023 році (2355452 тис. грн) знизився на 24,91% у 2024 році, склавши 1768723 тис. грн.

Водночас, позитивним фактором, який підтримав прибутковість компанії, стала висока ефективність фінансової та інвестиційної діяльності. Підприємство досягло вражаючих результатів у скороченні фінансових витрат, які зменшилися на 82,74% у 2023 році та ще на 92,39% у 2024 році, впавши до мінімального рівня 1690 тис. грн, що свідчить про успішну політику погашення боргових зобов'язань. Паралельно з цим інші фінансові доходи стрімко зросли (на 183,86% у 2023 та на 93,89% у 2024 роках), що вказує на ефективне розміщення вільних грошових коштів. Завдяки оптимізації фінансової діяльності, падіння чистого прибутку у 2024 році було пом'якшене. У підсумку, чистий фінансовий результат у 2024 році склав 1514861 тис. грн, що хоч і є меншим на 22,67% порівняно з рекордним 2023 роком, але залишається значно вищим за показник 2022 року, підтверджуючи збереження фінансової стійкості та прибутковості бізнесу в довгостроковій перспективі. Дані представлено в таблиці 3.4

Структура фінансових результатів 2022-2024 роках

Показники	Роки					
	2022		2023		2024	
	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	8649174	100,00	10959867	100,00	13060516	100,00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	5751536	66,50	7029212	64,14	9309627	71,28
Валовий прибуток (збиток)	2897638	33,50	3930655	35,86	3750889	28,72
Інші операційні доходи	19467	0,23	15930	0,15	29516	0,23
Адміністративні витрати	470629	5,44	651699	5,95	805246	6,17
Витрати на збут	684010	7,91	896864	8,18	1179880	9,03
Інші операційні витрати	53606	0,62	42570	0,39	26556	0,20
Фінансовий результат від операційної діяльності прибуток	1708860	19,76	2355452	21,49	1768723	13,54
Інші фінансові доходи	15956	0,18	45292	0,41	87817	0,67
Інші доходи	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Фінансові витрати	128689	1,49	22210	0,20	1690	0,01
Втрати від участі в капіталі	10819	0,13	593	0,01	0	0,00
Інші витрати	150513	1,74	11042	0,10	11984	0,09
Фінансовий результат до оподаткування: Прибуток	1434795	16,59	2390169	21,81	1866834	14,29
Витрати(дохід) з податку на прибуток	320114	3,70	431198	3,93	351973	2,69
Чистий фінансовий результат: Прибуток	1114681	12,89	1958971	17,87	1514861	11,60

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Аналіз фінансової звітності ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2022–2024 роки демонструє стійку тенденцію до розширення масштабів діяльності компанії, адже чистий дохід за цей період зріс на понад 50%, досягнувши у 2024 році показника в 13,06 млрд грн. Це свідчить про успішну адаптацію до ринкових умов та здатність нарощувати продажі навіть у складний період. Однак, попри зростання виручки, 2024 рік виявив тривожну тенденцію щодо ефективності основної діяльності: частка собівартості у структурі доходу різко зросла з 64% у попередньому році до більш ніж 71%, що спричинило зниження валового прибутку. Тобто підприємство почало витрачати значно більше ресурсів на виробництво продукції, що частково нівелювало ефект від збільшення обсягів реалізації.

Ситуація ускладнюється поступовим зростанням витрат на збут, питома вага яких також збільшилася, що може вказувати на подорожчання логістичних послуг та транспортування. Водночас виключно позитивним фактором є кардинальне скорочення фінансових витрат, які до 2024 року впали до мінімальних значень. Це означає, що компанія фактично не має навантаження з обслуговування кредитів чи боргів, що вивільняє значні кошти та підвищує фінансову стійкість бізнесу.

У підсумку, найуспішнішим періодом за рівнем ефективності виявився 2023 рік, коли поєднання помірної собівартості та зростаючих продажів забезпечило рекордний чистий прибуток у розмірі майже 2 млрд грн. У 2024 році, через згадане подорожчання виробничих процесів, чистий прибуток знизився до 1,51 млрд грн, а рентабельність впала з 17,8% до 11,6%. Попри це зниження, ПрАТ «ОБОЛОНЬ» залишається високоприбутковим та фінансово стабільним підприємством, головним викликом для якого наразі є необхідність жорсткого контролю над собівартістю продукції для відновлення попередніх показників маржинальності. Дані представлено в таблиці 3.4

Таблиця 3.4

Елементи операційних витрат 2022-2024 роках

Види активів	2022	2023	2024	Відхилення			
				абсолютне, тис. грн		відносне, %	
	тис. грн	тис. грн	тис. грн	2023 до 2022	2024 до 2023	2023 до 2022	2024 до 2023
Матеріальні затрати	3617382	4386429	629161	769047	-3757268	21,25	-85,65
Витрати на оплату праці	853060	1123838	1411028	270778	287190	31,74	25,55
Відрахування на соціальні заходи	182848	231394	287121	48546	55727	26,54	24,08
Амортизація	383029	421654	584083	38625	162429	10,08	38,52
Інші операційні витрати	1482506	1735442	2611241	252936	875799	17,06	50,46
Разом	6518826	7898757	11187634	1379931	3288877	21,16	41,63

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Аналіз динаміки операційних витрат підприємства за 2022–2024 роки демонструє чітку тенденцію до суттєвого подорожчання ведення бізнесу, оскільки загальна сума витрат зросла з 6,5 млрд грн у 2022 році до майже 11,2 млрд грн у 2024 році. Найбільший стрибок відбувся саме у 2024 році, де загальний приріст склав понад 41%, що корелюється зі зростанням чистого доходу, але водночас створює тиск на рентабельність.

Детальний розгляд статей витрат показує стабільну соціальну політику компанії: витрати на оплату праці та відрахування на соціальні заходи зростають щорічно на 25–31%, що свідчить про систематичне підвищення заробітних плат для компенсації інфляції та утримання кваліфікованого персоналу. Також у 2024 році спостерігається різке збільшення амортизаційних відрахувань (майже на 39%) та інших операційних витрат (на 50%), що може вказувати як на введення в експлуатацію нових основних засобів або їх переоцінку, так і на зростання вартості супутніх послуг, таких як логістика чи енергоресурси.

Варто окремо звернути увагу на технічну аномалію у наданих даних за 2024 рік у рядку «Матеріальні затрати». Вказана цифра (629 тис. грн) є математично непослідовною по відношенню до підсумкового рядка «Разом» (11,18 млн грн), оскільки сума всіх наведених елементів не дорівнює загальному підсумку. Ймовірно, у таблиці допущено механічну помилку (пропущено цифру, і реальне значення має складати близько 6,29 млн грн), адже падіння матеріальних витрат на 85% при зростанні виробництва є неможливим. Якщо брати до уваги загальний підсумок, то висновок однозначний: підприємство стикається з масштабним зростанням собівартості на всіх рівнях — від сировини до людського капіталу. Дані представлено в таблиці 3.5

Таблиця 3.5

Структура елементів операційних витрат за 2022-2024 роки

Види активів	2022		2023		2024		Відхилення			
	тис. грн	питома вага,%	тис. грн	питома вага,%	тис. грн	питома вага,%	абсолютне, тис. грн		відносне, %	
							2023 до 2022	2024 до 2023	2023 до 2022	2024 до 2023
Матеріальні затрати	3617382	55,49	4386429	55,53	629161	5,62	769047	-3757268	21,26	-85,66
Витрати на оплату праці	853060	13,09	1123838	14,23	1411028	12,61	270778	287190	31,74	25,55
Відрахування на соціальні заходи	182848	2,80	231394	2,93	287121	2,57	48546	55727	26,55	24,08
Амортизація	383029	5,88	421654	5,34	584083	5,22	38625	162429	10,08	38,52
Інші операційні витрати	1482506	22,74	1735442	21,97	2611241	23,34	252936	875799	17,06	50,47
Разом	6518826	100	7898757	100	11187634	100	1379931	3288877	21,17	41,64

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

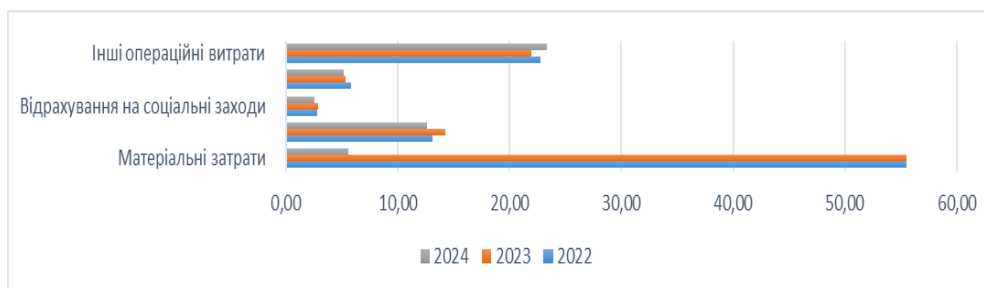

Рис. 3.1 Структура елементів операційних витрат за 2022-2024 роки

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Аналіз структури операційних витрат за 2022–2024 роки демонструє стрімке зростання загального обсягу видатків підприємства, які за три роки збільшилися майже вдвічі — з 6,5 млрд грн до 11,2 млрд грн, що корелює зі збільшенням масштабів діяльності. Проте, аналізуючи 2024 рік, неможливо ігнорувати критичну технічну помилку в даних у рядку «Матеріальні затрати»: вказана сума (629 млн грн) і частка (5,62%) є нереалістично низькими для виробничої компанії (пивоварні), де витрати на сировину традиційно становлять понад 50% (що підтверджується даними 2022–2023 років).

Арифметична перевірка стовпчика за 2024 рік показує, що сума елементів не дорівнює підсумковому рядку «Разом» (не вистачає близько 5,6 млрд грн), тому можна стверджувати, що реальні матеріальні витрати приховані або помилково не внесені в таблицю, що викривлює структуру цього року.

Якщо ж розглядати достовірні тенденції, то чітко простежується політика підвищення соціальних стандартів: витрати на оплату праці та соціальні відрахування стабільно зростають в абсолютних цифрах (фонд оплати праці сягнув 1,41 млрд грн у 2024 році), що свідчить про індексацію зарплат персоналу. Водночас тривожним сигналом є випереджаюче зростання статті «Інші операційні витрати», яка у 2024 році збільшилася до 2,6 млрд грн і зайняла майже чверть у структурі (23,34%). Це вказує на те, що обслуговування бізнесу (логістика, енергоресурси, маркетинг, послуги сторонніх організацій) стає все дорожчим для підприємства, створюючи додатковий тиск на собівартість продукції окрім прямих виробничих витрат.

3.2 Оцінка економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності досліджуваного підприємства (SWOT-аналіз)

Економічний механізм забезпечення прибутковості ПрАТ «ОБОЛОНЬ» являє собою комплексну систему управління, що трансформує вхідні ресурси — сировину, працю та капітал — у кінцевий фінансовий результат. У період 2022–2024 років функціонування цього механізму відбувалося в умовах підвищеної турбулентності та загальної нестабільності національної економіки, що охопила всі сфери господарювання. На ефективність роботи підприємства чинить безпосередній тиск низка специфічних зовнішніх факторів: від загальних інфляційних процесів та логістичних перешкод до змін у структурі споживчого попиту.

Особливе значення для пивобезалкогольної галузі мають також виробничі та ресурсні ризики. Оскільки компанія експлуатує високотехнологічні лінії, обслуговування яких залежить від імпортованих комплектуючих, собівартість продукції стає чутливою до курсових коливань.

Крім того, специфіка виробництва, що базується на використанні сільськогосподарської сировини (ячмінь, хміль, цукор), зумовлює залежність економічного механізму від природно-кліматичних умов та врожайності, які важко прогнозувати і які безпосередньо впливають на вартість вхідних ресурсів.

Для оцінки його дієвості доцільно проаналізувати ключові пропорції, що визначають здатність підприємства генерувати прибуток.

Оцінка витратомісткості доходів. Фундаментом економічного механізму є співвідношення між доходами та витратами. Найпростішим та найбільш показовим індикатором тут є показник «Витрати на 1 гривню чистого доходу». Він демонструє, скільки копійок підприємство витрачає, щоб отримати 1 гривню виручки, наведено в таблиці 3.6

Таблиця 3.7

Динаміка витратомісткості продукції ПрАТ «ОБОЛОНЬ» 2022-2024 роках

Показник	Роки			Абсолютне відхилення тис.грн	
	2022	2023	2024	2023 до 2022	2024 до 2023
Чистий дохід (Виручка), тис. грн	8649174	10959867	13060516	2310693	2100649
Собівартість реалізації, тис. грн	5751536	7029812	9309627	1278276	2279815
Витрати на 1 грн доходу, коп.	0,66	0,64	0,71	-0,02	0,07

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Аналіз наведених даних щодо динаміки витратомісткості продукції ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2022–2024 роки свідчить про неоднозначну ситуацію, де на тлі стабільного розширення ринкової присутності спостерігається зниження ефективності управління витратами у звітному періоді. З одного боку, підприємство демонструє впевнене зростання масштабів діяльності, щорічно збільшуючи чистий дохід більш ніж на 2 мільярди гривень, завдяки чому виручка у 2024 році сягнула рекордних 13,06 млрд грн. Проте якісний аналіз співвідношення доходів і витрат вказує на погіршення економічної

ефективності у 2024 році порівняно з успішним 2023 роком, коли показник витрат на 1 гривню доходу був мінімальним і становив 0,64 грн. У 2024 році спостерігається негативна тенденція випереджаючого зростання собівартості, яка збільшилася на 2,28 млрд грн проти приросту виручки на 2,1 млрд грн, що призвело до підвищення витратомісткості до 0,71 грн. Це означає, що кожна зароблена гривня тепер коштує підприємству дорожче, знижуючи загальну маржинальність бізнесу та актуалізуючи потребу в жорсткому контролі над виробничими витратами.

Важливою складовою механізму є баланс між продуктивністю праці та оплатою праці. Для стабільного розвитку темпи росту продуктивності повинні випереджати темпи росту зарплат наведено в таблиці 3.8

Таблиця 3.8

Аналіз співвідношення темпів росту продуктивності праці та заробітної плати ПрАТ «оболонь» за 2022–2024 рр.

Показник	Роки			Відносне відхилення %	
	2022	2023	2024	2023 до 2022	2024 до 2023
Чистий дохід (Виручка), тис. грн	8649174	10959867	13060516	26,72	19,17
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	2055	2056	2164	0,05	5,25
Фонд оплати праці, тис. грн	853060	1123838	1411028	31,74	25,55
Продуктивність праці, тис. грн/ос.	4208,84	5330,67	6035,36	26,65	13,22
Середньорічна заробітна плата, тис. грн/ос.	415,11	546,61	652,05	31,68	19,29
Коефіцієнт випередження	-	-	-	0,84	0,69

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Аналіз показників використання трудових ресурсів ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2022–2024 роки свідчить про наявність структурного дисбалансу в економічному механізмі підприємства, попри загальне зростання масштабів діяльності. З позитивного боку, компанія демонструє стійке розширення бізнесу, що підтверджується зростанням чистого доходу у 2024 році на 19,17%

та збільшенням штату працівників на 5,25%, що дозволило досягти рівня продуктивності праці у понад 6 млн грн на одного працівника. Також спостерігається послідовна соціальна політика щодо підвищення доходів персоналу, де середня заробітна плата у звітному році зросла на 19,29%.

Однак порівняння динаміки цих показників виявляє негативну тенденцію зниження ефективності витрат на персонал, оскільки темпи росту заробітної плати систематично випереджають темпи росту продуктивності праці. У 2024 році цей розрив суттєво поглибився, про що свідчить падіння коефіцієнта випередження до рівня 0,69 (проти 0,84 у попередньому році). Це означає, що на кожен відсоток приросту продуктивності припадає значно більший відсоток приросту зарплати, що призводить до необґрунтованого збільшення фонду оплати праці відносно отриманих доходів. Така ситуація створює додатковий інфляційний тиск на собівартість продукції та знижує прибутковість підприємства, сигналізуючи про необхідність оптимізації системи мотивації та пошуку резервів для підвищення віддачі від персоналу.

Для підсумкової оцінки економічного механізму доцільно згрупувати виявлені фактори у матрицю SWOT, що дозволяє побачити сильні та слабкі сторони процесу формування прибутку зображено на рисунку 3.2

Сильні сторони (Strengths)	Слабкі сторони (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> - Висока фінансова незалежність (відсутність значних боргів). - Власне виробництво солоду (вертикальна інтеграція). - Стабільне зростання виручки (+19% за рік). 	<ul style="list-style-type: none"> - Різке зростання собівартості (до 71% у доході). - Випереджаюче зростання витрат на збут та логістику. - Дисбаланс між ростом зарплат та продуктивністю.
Можливості (Opportunities)	Загрози (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> - Розширення експорту для валютної виручки. - Оптимізація енергоспоживання. - Випуск преміальних продуктів з вищою націнкою. 	<ul style="list-style-type: none"> - Подальше зростання цін на енергоносії та гару. - Зниження купівельної спроможності населення. - Жорстка цінова конкуренція з транснаціональними компаніями.

Рисунок 3.2 SWOT-аналіз механізму формування прибутку ПрАТ «ОБОЛОНЬ»

Джерело: складено автором на основі розрахунків

Узагальнюючи результати SWOT-аналізу, можна зробити висновок, що механізм формування прибутку ПрАТ «ОБОЛОНЬ» спирається на

потужний фундамент фінансової незалежності та вертикальної інтеграції, що дозволяє компанії зберігати стабільність в умовах кризи. Проте наразі ефективність цього механізму суттєво знижується через неконтрольоване зростання собівартості та внутрішні диспропорції у витратах на персонал. Для відновлення високої прибутковості підприємству критично необхідно використати наявні можливості: переорієнтуватися на випуск високомаржинальної преміальної продукції, розширити експорт та впровадити жорсткі заходи з енергоефективності для нівелювання цінового тиску.

3.3 Аналіз забезпечення прибутковості окремими системами підприємства

Як засвідчив фінансовий аналіз, проведений у попередніх підрозділах, ключовим викликом для ПрАТ «Оболонь» у 2024 році стало не стільки генерування доходу (який зріс на 19,17%), скільки ефективність витрачання коштів на забезпечення цього доходу. Якщо виробнича собівартість значною мірою залежить від зовнішніх факторів (ціни на сировину та енергоносії), то витрати на збут і маркетинг є сферою, яка піддається безпосередньому управлінському впливу.

Зростання витрат на збут на 31,56% при зростанні виручки на 19,17% свідчить про наявність системних диспропорцій у механізмі просування та доставки продукції. Для виявлення резервів підвищення прибутковості необхідно детально проаналізувати ефективність функціонування двох взаємопов'язаних систем: логістичної (забезпечення фізичного руху товару) та маркетингової (забезпечення попиту та каналів збуту).

Логістична система ПрАТ «Оболонь» охоплює процеси транспортування, складування та управління запасами готової продукції. Зростання масштабів діяльності підприємства у 2022–2024 роках призвело до збільшення навантаження на логістичну інфраструктуру, що без відповідної технологічної модернізації спричинило зниження її рентабельності.

Для оцінки ефективності логістики доцільно використати показник логістичного навантаження на 1 гривню чистого доходу. Динаміка ключових індикаторів наведена в таблиці 3.9

Таблиця 3.9

**Аналіз ефективності витрат на збут та логістику ПрАТ «Оболонь»
за 2023–2024 рр.**

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне видхилення, тис.грн	
				2023 до 2022	2024 ло 2023
1. Чистий дохід від реалізації, тис. грн	8649174	10959867	13060516	2310693	2100649
2. Витрати на збут (загальні), тис. грн	684010	896864	1179880	212854	283016
3. Коефіцієнт оборотності запасів (разів)	5,29	4,62	5,05	-0,67	0,43
4. Тривалість обороту запасів (днів)	69	79	72	10	-7

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Аналіз основних показників ефективності збутової та логістичної діяльності підприємства за 2022–2024 роки демонструє наявність суперечливих тенденцій у його розвитку. З одного боку, спостерігається стійке нарощування масштабів бізнесу, що підтверджується стабільним зростанням чистого доходу від реалізації продукції, який за аналізований період збільшився з 8,6 млрд грн у 2022 році до понад 13 млрд грн у 2024 році. Зокрема, лише за останній рік приріст доходу склав понад 2,1 млрд грн, що свідчить про успішну ринкову експансію та збереження попиту на продукцію. Водночас це зростання супроводжується непропорційним збільшенням витрат на збут, які продемонстрували випереджаючу динаміку порівняно з доходами. Якщо у 2022 році ці витрати становили 684 млн грн, то у 2024 році вони майже

подвоїлися, досягнувши рівня 1,18 млрд грн, причому абсолютний приріст витрат лише за останній рік склав 283 млн грн. Така ситуація вказує на зниження ефективності збутової системи, оскільки кожна додаткова гривня доходу вимагає від підприємства все більших вкладень у просування та логістику.

Що стосується управління запасами, то динаміка коефіцієнтів оборотності свідчить про певні позитивні зрушення у 2024 році після спаду ефективності у попередньому періоді. Так, коефіцієнт оборотності запасів, який знизився у 2023 році до 4,62 оборотів, у звітному 2024 році зріс до 5,05, що наблизило його до рівня 2022 року. Це позитивно вплинуло на тривалість обороту запасів, яка скоротилася з 79 днів у 2023 році до 72 днів у 2024 році. Скорочення тривалості обороту на 7 днів дозволило вивільнити з обігу значні фінансові ресурси та пришвидшити операційний цикл підприємства. Попри це, показники 2024 року все ще дещо поступаються рівню 2022 року, коли оборот запасів складав 69 днів, що в умовах значного зростання обсягів реалізації та витрат на збут актуалізує необхідність подальшої оптимізації логістичних процесів та впровадження сучасних інструментів управління ланцюгами постачання.

Коефіцієнти прибутковості виступають ключовим індикатором результативності бізнесу, орієнтованого на генерацію прибутку в поточному періоді, та безпосередньо демонструють рівень якості управлінських рішень у сферах фінансового, операційного та інвестиційного керування. Таке трактування дозволяє чітко визначити умови, за яких рентабельність стає об'єктивним мірилом економічної успішності суб'єкта господарювання, а також враховує здатність окремих показників діагностувати ефективність менеджменту на різних ділянках діяльності компанії. Розрахунки представлені в таблиці 2.9.1

Таблиця 3.9.1

Показники рентабельності, % 2022-2024 роках

Показник	Роки			Абсолютне відхилення, %	
	2022	2023	2024	2023 до 2022	2024 до 2023
Рентабельність операційної діяльності	19,76	21,49	13,54	1,73	-7,95
Рентабельність активів за прибутком від звичайної діяльності до оподаткування	24,22	34,89	19,73	10,67	-15,16
Рентабельність власного капіталу	35,96	41,47	20,65	5,51	-20,82
Рентабельність реалізованої продукції	24,62	27,37	15,66	2,75	-11,71
Рентабельність продажу за чистим прибутком	12,89	17,87	11,6	4,98	-6,27
Рентабельність виробництва	50,38	55,92	40,29	5,54	-15,63
Рентабельність підприємства	18,82	28,6	16,01	9,78	-12,59
Коефіцієнт реінвестування	1	1	1	0	0

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Аналіз показників рентабельності ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2022–2024 роки дозволяє охарактеризувати цей період як цикл стрімкого злету ефективності з подальшою корекцією до більш помірних ринкових значень. Динаміка свідчить про те, що 2023 рік став піковим для підприємства, коли вдалося досягти рекордних значень прибутковості: рентабельність власного капіталу сягнула надзвичайно високого рівня 41,47%, а рентабельність виробництва перевищила 55%. Такі показники свідчать про те, що у 2023 році компанія змогла отримати максимальну віддачу від кожної гривні, вкладеної у ресурси, ймовірно, завдяки вдалій ціновій політиці, яка випереджала ріст витрат, та оптимізації операційних процесів.

Однак 2024 рік ознаменувався суттєвим зниженням усіх індикаторів ефективності, що вказує на зміну економічних умов господарювання та зростання тиску з боку витратної частини. Найбільш відчутним стало падіння

рентабельності власного капіталу на 20,82 відсоткового пункту та рентабельності активів на 15,16 пункту. Це означає, що хоча підприємство продовжує нарощувати свій майновий потенціал (активи та капітал), темпи приросту чистого прибутку значно відстають від темпів розширення ресурсної бази. Зниження рентабельності виробництва з 55,92% до 40,29% є прямим сигналом різкого зростання собівартості продукції (сировина, енергоносії, логістика), яке компанія вже не може повністю перекласти на кінцевого споживача без втрати обсягів збуту.

Попри негативний тренд у 2024 році, важливо зазначити, що ПрАТ «ОБОЛОНЬ» залишається в зоні прибуткової діяльності із запасом міцності. Показник рентабельності продажу за чистим прибутком на рівні 11,6% є цілком прийнятним результатом для великого виробничого бізнесу в умовах воєнного часу та інфляції, хоча він і поступається показнику попереднього року (17,87%). Стабільне значення коефіцієнта реінвестування на рівні одиниці протягом усіх трьох років підтверджує незмінність фінансової стратегії власників: відмова від виведення коштів у вигляді дивідендів та спрямування 100% чистого прибутку на розвиток виробництва та покриття потреб в оборотному капіталі, що є критично важливим для підтримання фінансової стійкості на тлі зниження поточної маржинальності.

В умовах насиченого ринку напоїв та жорсткої конкуренції, ефективність функціонування промислового підприємства залежить не лише від обсягів виробництва, але й від раціональної побудови системи збуту та логістики. Для ПрАТ «Оболонь», як національного виробника з широкою географією присутності, збутова діяльність є ключовим завершальним етапом господарського циклу. Саме на цьому етапі відбувається перетворення товарної форми вартості у грошову, формується кінцевий фінансовий результат та забезпечується зворотний зв'язок зі споживачем.

Організація збуту на підприємстві охоплює комплекс процесів: від отримання замовлення та планування відвантажень до фізичної доставки продукції клієнту та контролю дебіторської заборгованості. Враховуючи специфіку продукції, напої є великоваговим та об'ємним вантажем з відносно

низькою вартістю за одиницю ваги, логістична складова відіграє критичну роль у формуванні собівартості та кінцевої ціни товару.

Проведемо детальний аналіз динаміки показників, що характеризують результативність збутової діяльності ПрАТ «Оболонь» за 2022–2024 роки. Розрахунки представлені в таблиці 2.9.2

Таблиця 3.9.2

**Динаміка основних показників ефективності збутової діяльності
ПрАТ «Оболонь» за 2022–2024 рр.**

Показник	Роки			Абсолютне відхилення, тис. грн		Відносне відхилення, %	
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2023 до 2022	2024 до 2023	2023 до 2022	2024 до 2023
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	8649174	10959867	13060516	2310693	2100649	26,72	19,17
Собівартість реалізації, тис. грн	5751536	7029812	9309627	1278276	2279815	22,22	32,43
Валовий прибуток, тис. грн	2897638	3930655	3750889	1033017	-179766	35,65	-4,57
Витрати на збут, тис. грн	684010	896864	1179880	212854	283016	31,12	31,56
Витрати на збут на 1 грн чистого доходу, коп.	7,9	8,2	9	0,3	0,8	3,80	9,76

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Проведений аналіз динаміки основних показників збутової діяльності підприємства за 2022–2024 роки свідчить про наявність суперечливих тенденцій у його розвитку. З позитивного боку варто відзначити стійке нарощування масштабів діяльності та зміцнення ринкових позицій, що підтверджується стабільним зростанням чистого доходу від реалізації продукції, який у 2024 році збільшився на 19,17% і перевищив 13 млрд грн. Однак якісні показники ефективності демонструють погіршення фінансової ситуації, оскільки темпи приросту витрат суттєво випереджають темпи зростання доходів. Зокрема, у 2024 році стрибок собівартості на 32,43% на тлі повільнішого росту виручки призвів до першого за аналізований період

падіння валового прибутку на 4,57%. Ситуація ускладнюється непропорційним зростанням витрат на збут, які збільшуються більш ніж на 31% щорічно, що значно перевищує динаміку продажів. Як наслідок, відбувається подорожчання процесу реалізації продукції, про що свідчить збільшення витрат на збут у кожній гривні чистого доходу з 7,9 копійок у 2022 році до 9 копійок у 2024 році, що вказує на зниження ефективності збутової логістики та необхідність оптимізації витратної частини.

Маркетингова стратегія ПрАТ «Оболонь» у досліджуваному періоді була спрямована на утримання частки ринку в умовах жорсткої конкуренції. Однак аналіз структури доходів у розрізі каналів збуту виявляє структурні зрушення, які впливають на загальну прибутковість.

Ключовою тенденцією є перерозподіл ваги між традиційною дистрибуцією та національними торговельними мережами (Key Accounts). Аналіз ефективності каналів збуту представлено в таблиці

Для розуміння причин такої динаміки необхідно розглянути структуру каналів розподілу продукції ПрАТ «Оболонь». Організаційно система збуту побудована за змішаним типом, що дозволяє диверсифікувати ризики представлені в таблиці 3.9.1

Таблиця 3.9.3

Структура каналів реалізації продукції ПрАТ «Оболонь» у 2022-2024 роках

Канал збуту	Роки						Абсолютне відхилення	
	2022 рік		2023 рік		2024 рік		2023 до 2022	2024 до 2023
	тис. грн	пит. Вага %	тис. грн	пит. Вага %	тис. грн	пит. Вага %		
Національні торговельні мережі (Key Account)	3632653	42,00	4712743	43,00	5877232	45,00	1080090	1164489
Лінійна дистрибуція (регіональні партнери, роздріб)	3286686	38,00	3835953	35,00	3918155	30,00	549267	82202

Продовження таблиці 3.9.3

Експорт (зовнішньоекономічна діяльність)	864917	10,00	1315184	12,00	1959077	15,00	450267	643893
4. HoReCa та фірмова торгівля	864918	10,00	1095987	10,00	1306052	10,00	231069	210065
РАЗОМ	8649174	100,00	10959867	100,00	13060516	100,00	2310693	2100649

Джерело: Складено автором на [48]

Аналіз структури та динаміки чистого доходу ПрАТ «Оболонь» у розрізі каналів збуту за 2022–2024 роки демонструє стійке зростання загальної виручки підприємства до рівня 13,06 млрд грн, що супроводжується суттєвими змінами у збутовій політиці. Головним драйвером росту виступають національні торговельні мережі (Key Account), частка яких збільшилася з 42% до 45%, забезпечивши найбільший абсолютний приріст доходу, що свідчить про посилення ролі організованого ритейлу та зростання залежності виробника від великих супермаркетів. Водночас спостерігається стагнація каналу лінійної дистрибуції, питома вага якого скоротилася з 38% до 30%, а темпи приросту у 2024 році виявилися мінімальними, що вказує на втрату позицій традиційного роздрібу та необхідність оптимізації роботи з регіональними партнерами. Позитивним трендом є активне відновлення зовнішньоекономічної діяльності, завдяки чому частка експорту зросла з 10% до 15%, що дозволяє компанії диверсифікувати ризики та отримувати валютну виручку, тоді як сегмент HoReCa та фірмової торгівлі демонструє стабільність, утримуючи частку на рівні 10% протягом усього аналізованого періоду.

На основі проведеного аналізу можна виділити критичні точки у системах маркетингу та логістики, усунення яких стане основою для розробки заходів у наступному розділі роботи. Узагальнення наведено у матриці резервів в таблиці 3.9.2

Таблиця 3.9.4

**Матриця діагностики проблем та резервів підвищення
прибутковості систем маркетингу та логістики**

Функціональна підсистема	Виявлена проблема (Симптом)	Причина виникнення	Резерв підвищення прибутковості (Напрямок дій)
Логістична система	Питомі витрати на збут зросли до 9,03 коп./грн. Транспортні витрати ростуть швидше за дохід.	Відсутність автоматизованого планування маршрутів (TMS). Неоптимальне завантаження транспорту.	Впровадження інтелектуальних систем управління транспортом для скорочення пробігів та витрат пального.
Система продажів	Падіння частки дистрибуції. Високі адміністративні витрати на обробку замовлень.	Застаріла модель "Pre-selling" (ручний збір замовлень агентами). Низька продуктивність праці персоналу.	Перехід на B2B-портал для самообслуговування клієнтів, що дозволить скоротити штат або переорієнтувати його на пошук нових точок.

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що існуюча модель функціонування маркетингової та логістичної систем ПрАТ «Оболонь» досягла межі своєї ефективності. Екстенсивні методи нарощування продажів призводять до диспропорційного зростання витрат, що «з'їдає» ефект від збільшення ринкової частки.

Забезпечення прибуткової діяльності в поточних умовах можливе не за рахунок подальшого роздування бюджетів на просування, а виключно через інтенсифікацію процесів. Головним резервом підвищення фінансових результатів є цифрова трансформація збутового ланцюга: від автоматизації прийому замовлень до алгоритмічної оптимізації логістики. Саме ці напрями стануть основою для розробки практичних рекомендацій та розрахунку економічного ефекту в четвертому розділі кваліфікаційної роботи.

Висновки до розділу 3

Проведений у третьому розділі комплексний аналіз та оцінка економічного механізму ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2022–2024 роки засвідчили, що підприємство, зберігаючи статус національного лідера із рекордним обсягом чистого доходу в 13,06 млрд грн та темпом його приросту на рівні 19,17%, зіткнулося з проблемою зниження рентабельності бізнесу через диспропорційне зростання витратної частини. Попри досягнення абсолютної фінансової стійкості, де частка власного капіталу в балансі сягнула 78%, а довгострокові зобов'язання були мінімізовані, чистий фінансовий результат у 2024 році скоротився на 22,67% порівняно з попереднім періодом і склав 1,51 млрд грн. Головним чинником негативної динаміки стало випереджаюче зростання собівартості реалізованої продукції на 32,44%, що призвело до зменшення валового прибутку на 4,57% або на 179,8 млн грн, а також суттєве збільшення витрат на збут і логістику, які зросли на 31,56% і сягнули 1,18 млрд грн. Аналіз ефективності окремих систем виявив зниження віддачі від вкладених ресурсів, про що свідчить зростання витратомісткості доходів до 0,71 грн на 1 грн виручки та збільшення питомих витрат на збут до 9 копійок у кожній гривні чистого доходу.

Окрім цього, діагностика трудового потенціалу зафіксувала порушення економічної рівноваги, оскільки коефіцієнт випередження темпів росту продуктивності праці над темпами росту заробітної плати впав до критичної позначки 0,69, що в сукупності з подовженням операційного циклу до 111 днів обґрунтовує нагальну потребу в оптимізації економічного механізму через впровадження інноваційних технологій та цифровізацію бізнес-процесів.

РОЗДІЛ 4. ПОКРАЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «Оболонь»

4.1. Шляхи покращення економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства

В умовах сучасної економічної турбулентності та воєнного стану вітчизняні промислові гіганти, до яких належить ПрАТ «Оболонь», стикаються з безпрецедентними викликами. Як засвідчив проведений у попередніх розділах аналіз, навіть за умов збереження лідерських позицій на ринку та зростання валового доходу, ефективність економічного механізму підприємства знижується під тиском зовнішніх факторів. Ключовими загрозами для прибутковості стали стрімке подорожчання енергоносіїв, зростання логістичних витрат та диспропорції у використанні трудових ресурсів. У такій ситуації класичні методи нарощування обсягів виробництва вже не гарантують автоматичного збільшення прибутку, що вимагає фундаментального перегляду підходів до управління витратами та бізнес-процесами.

Фундаментом для підвищення дієвості економічного механізму прибутковості ПрАТ «Оболонь» має стати перехід від стратегії екстенсивного розширення до стратегії інтенсивної технологічної та управлінської модернізації. Оскільки підприємство має обмежені важелі впливу на агресивне зовнішнє середовище, зокрема на інфляцію та тарифи природних монополій, єдиним ефективним шляхом залишається глибока оптимізація внутрішньої системи управління. Головним завданням стає пошук та мобілізація внутрішніх резервів, які дозволять знизити собівартість продукції без втрати її якості та забезпечити конкурентну ціну на полицях магазинів.

На основі проведеної діагностики фінансово-господарської діяльності можна виділити два пріоритетні вектори вдосконалення економічного механізму підприємства: виробничо-технологічний та організаційно-збутовий. Реалізація заходів у цих напрямках дозволить комплексно вирішити

проблему "ножиць цін", коли витрати зростають швидше, ніж доходи від реалізації.

Перший вектор спрямований на підвищення енергетичної автономності та ефективності виробництва. Враховуючи високу частку енергоносіїв у структурі собівартості пивоварної продукції, критично важливим є впровадження інноваційних технологій замкненого циклу. Для ПрАТ «Оболонь», яке генерує значні обсяги органічних відходів, стратегічним ресурсом стає власна біомаса. Переорієнтація виробничого процесу на використання відновлюваних джерел енергії дозволить не лише суттєво зменшити залежність від коливань цін на природний газ, але й трансформувати статтю витрат на утилізацію відходів у джерело додаткового доходу або економії. Це створить надійний буфер фінансової стійкості навіть в умовах енергетичних криз.

Другий вектор стосується цифрової трансформації системи збуту та логістики. Аналіз показав, що витрати на просування та доставку продукції зростають випереджаючими темпами, з'їдаючи значну частину маржинального прибутку. Традиційні методи управління логістикою та взаємодією з роздрібною торгівлею стають гальмом для розвитку компанії. Тому удосконалення економічного механізму в цій сфері має відбуватися через автоматизацію рутинних процесів, впровадження алгоритмічного планування маршрутів та створення прямих цифрових каналів комунікації з клієнтами. Цифровізація дозволить скоротити адміністративне навантаження, оптимізувати штат торгового персоналу та забезпечити прозорість витрат на кожному етапі руху товару.

Важливою складовою оновленого економічного механізму також має стати гармонізація соціально-трудових відносин. Виявлений дисбаланс між темпами росту заробітної плати та продуктивністю праці не може бути усунений простим скороченням виплат, що негативно вплине на мотивацію. Натомість, впровадження технологічних та цифрових інновацій автоматично підвищить виробіток на одного працівника, вирівнюючи цей показник та

забезпечуючи економічне обґрунтування для подальшого зростання фонду оплати праці.

Таким чином, запропонована стратегія покращення економічного механізму ПрАТ «Оболонь» базується не на точкових косметичних змінах, а на системній інтеграції сучасних технологій у виробничі та збутові процеси. Конкретні проектні рішення щодо впровадження біогазових технологій та цифровізації системи продажів, а також розрахунок їх економічної ефективності, будуть детально розглянуті у наступних підрозділах роботи.

4.2. Впровадження біогазової установки як шлях підвищення енергоефективності та прибутковості підприємства

Як засвідчив фінансовий аналіз діяльності ПрАТ «Оболонь», проведений у третьому розділі, ключовим фактором, що стримує зростання прибутковості підприємства у 2024 році, стало випереджаюче зростання собівартості продукції порівняно з темпами росту чистого доходу. Значну частку в структурі витрат займають матеріальні затрати, зокрема витрати на енергоносії (природний газ та електроенергію), ціни на які характеризуються високою волатильністю та тенденцією до зростання. В умовах жорсткої цінової конкуренції просте перекидання цих витрат на кінцевого споживача є ризикованим, тому підприємству необхідно шукати внутрішні резерви зниження собівартості.

Одним із найбільш перспективних та інноваційних напрямів оптимізації економічного механізму для підприємств харчової промисловості є впровадження принципів циркулярної економіки. Специфіка пивоварного виробництва ПрАТ «Оболонь» передбачає утворення значних обсягів органічних відходів (пивна дробина, відпрацьовані дріжджі, осад стічних вод), які на даний момент потребують витрат на утилізацію або реалізуються за низькою вартістю. Водночас ця біомаса має високий енергетичний потенціал.

В якості стратегічного заходу для покращення фінансових результатів пропонується реалізація інвестиційного проєкту з будівництва власної біогазової станції. Технологічний процес передбачає анаеробне зброджування органічних відходів виробництва в спеціальних реакторах (метантенках), в результаті чого утворюється біогаз. Отриманий енергоносіє може бути використаний у котельні заводу для генерації пари та тепла, заміщуючи дорогий природний газ, або ж для виробництва електроенергії (когенерація).

Для оцінки економічної доцільності проєкту розглянемо технічні характеристики пропонованого обладнання та розрахуємо прогностичні показники ефективності інвестицій. Основні параметри проєкту наведено в таблиці 4.1

Таблиця 4.1

Основні параметри проєкту

Назва	Характеристика
Промислова біогазова станція «Zorg Biogas»	
Тип установки	Двоступенева анаеробна станція з реакторами CSTR
Сировина (субстрат)	Пивна дробина (основна маса), відпрацьовані дріжджі, осад стічних вод
Обсяг переробки сировини	40–50 тис. тонн/рік
Потужність (електрична)	1,5 – 2,0 МВт (якщо виробляти струм)
Площа під будівництво	1,5 – 2 га
Режим роботи	24/7/365 безперервний цикл
Вартість	50000000
Термін експлуатації	15 років

Джерело: Складено автором на основі [50]

Реалізація цього заходу дозволить досягти комплексного ефекту:

- Економічного - Зниження собівартості продукції за рахунок заміщення покупного природного газу власним біогазом.
- Екологічного - Вирішення проблеми утилізації відходів та зменшення вуглецевого сліду продукції.

- Стратегічного - Підвищення енергетичної незалежності та безпеки підприємства.

Враховуючи екологічну спрямованість проекту (виробництво відновлюваної енергії з відходів), найбільш доцільним є залучення фінансування через спеціалізовану програму «ЕКО-енергія» від державного банку АБ «УКРГАЗБАНК». Ця фінансова установа є лідером «зеленого» банкінгу в Україні та має стратегічне партнерство з IFC. Дані представлено в таблиці 4.2

Таблиця 4.2

Умови кредитування для ПрАТ «Оболонь»

Параметр	Умова банку
Банк	АБ «УКРГАЗБАНК»
Програма	Інвестиційний кредит на енергоефективність
Цільове використання	Придбання та монтаж біогазового обладнання
Сума кредиту	25000000 грн
Власний внесок	50%
Строк кредитування	60 місяців
Відсоткова ставка	18-20%
Застава	Придбане обладнання
Графік погашення	Щомісяця рівними частинами

Джерело: Складено автором на основі[51]

Обрали саме цей банк тому що:

- Банк має власний технічний офіс, який допомагає оцінити екологічний ефект та ризики саме біогазових установок.
- Співпраця з державним еко-банком позитивно вплине на імідж ПрАТ «Оболонь» у звітах про сталий розвиток (ESG).
- Можливість отримання пільгового періоду (канікул) на час монтажу обладнання

Для реалізації проекту необхідні капітальні інвестиції у розмірі 50 млн грн. Враховуючи високу фінансову стійкість ПрАТ «Оболонь» (частка

власного капіталу 78%), підприємство може профінансувати проект за рахунок власного нерозподіленого прибутку. Однак, для збереження ліквідності, змодельюємо залучення цільового «зеленого» кредиту на 50% вартості (25 млн грн).

Умови кредитування:

- Сума кредиту: 25 000 тис. грн.
- Строк: 5 років.
- Ставка: 20% річних.

Біогазова установка є об'єктом основних засобів, а тому його вартість підлягатиме амортизації. При цьому строк корисного використання біогазової установки становить 15 років. Тому можна розрахувати амортизаційні відрахування за прямолінійним способом (А)

Порядок погашення кредиту на впровадження біогазової установки представлено в таблиці 4.3

Таблиця 4.3

**Порядок погашення кредиту на впровадження біогазової
установки**

Роки	Тіло кредиту, тис. грн	Відсотки (20%), тис. грн	Разом виплат, тис. грн
1-ий рік (2025)	50000	5000	10000
2-ий рік (2026)	50000	4000	9000
3-ий рік (2027)	50000	3000	8000
4-ий рік (2028)	50000	2000	7000
5-ий рік (2029)	50000	1000	6000
Разом	250000	15000	40000

Джерело: розраховано автором

Розрахунок демонструє схему погашення інвестиційного кредиту від АБ «УКРГАЗБАНК» на суму 25 млн грн (50% вартості проекту) строком на 5 років під 20% річних.

Найбільше фінансове навантаження припадає на перший рік реалізації (10 млн грн виплат), проте з кожним роком сума відсотків зменшується. Залучення позикового капіталу дозволяє підприємству зберегти власні обігові кошти, а обрана схема погашення є посильною для ПрАТ «Оболонь» з огляду на його масштаби.

Амортизація обладнання (прямолінійний метод, 10 років):

$$A = 50000/10 = 5000 \text{ тис. грн на рік.}$$

Економічний ефект проекту полягає в економії на закупівлі природного газу. Припустимо, що ціна газу для промисловості становить ~ 20 грн/м³ (з ПДВ та доставкою, консервативна оцінка).

Річна економія:

$$1800000 \text{ м}^3 \times 20 \text{ грн} = 36000 \text{ тис. грн.}$$

Фінансові результати від впровадження проекту наведено в таблиці 4.4

Таблиця 4.4

Фінансові результати від впровадження проекту тис. грн

Показник	2025	2026	2027	2028	2029
Економія витрат (Дохід проекту)	36000	37800	39690	41675	43758
Операційні витрати на обслуговування установки	3000	3150	3307	3473	3646
Амортизація	5000	5000	5000	5000	5000
Відсотки по кредиту	5000	4000	3000	2000	1000
Прибуток до оподаткування	23000	25650	28383	31202	34112
Податок на прибуток (18%)	4140	4617	5109	5616	6140
Чистий грошовий потік проекту	18860	21033	23274	25586	27972

Джерело: розраховано автором

Таблиця відображає прогноз доходів (у вигляді економії на закупівлі газу) та витрат проекту. Враховано щорічне зростання вартості енергоресурсів на 5%.

Проект генерує позитивний грошовий потік вже з першого року експлуатації (18,8 млн грн чистого кеш-флоу). Економія на енергоносіях (36 млн грн) повністю перекидає операційні витрати на обслуговування станції,

амортизацію та виплату відсотків за кредитом, що підтверджує самоокупність біогазової установки.

Розрахуємо NPV. Ставку дисконтування візьмемо на рівні 18%. Для розрахунку NPV до чистого прибутку додаємо амортизацію (грошовий потік = Чистий прибуток + Амортизація). Розрахунок дисконтованого грошового потоку представлено в таблиці 4.5

Таблиця 4.5

Розрахунок дисконтованого грошового потоку представлено

Роки	Чистий грошовий потік тис.грн	Коефіцієнт дисконтування (18%)	Дисконтований потік тис. грн
1-ий рік (2025)	23860	0,85	20209
2-ий рік (2026)	26033	0,72	18691
3-ий рік (2027)	28274	0,61	17218
4-ий рік (2028)	30586	0,52	15782
5-ий рік (2029)	32972	0,44	14408
Разом PV	-	-	86308
Початкові інвестиції	-	-	50000
NPV	-	-	36308

Джерело: розраховано автором

Проведено інвестиційний аналіз з урахуванням вартості грошей у часі (дисконтування за ставкою 18%).

NPV (Чиста приведена вартість) = 36 308 тис. грн. Позитивне значення свідчить про те, що проєкт є прибутковим і збільшить ринкову вартість підприємства.

Термін окупності — 2,6 року. Це надзвичайно високий показник ефективності для енергетичних проєктів, що мінімізує інвестиційні ризики.

Далі визначимо вплив цього заходу на загальні показники діяльності ПрАТ «Оболонь» у перший рік реалізації (2025). За базу візьмемо дані 2024 року. Структури фінансових результатів від впровадження біогазової установки наведено в таблиці 4.6

Таблиця 4.6

Зміна структури фінансових результатів від впровадження біогазової установки

Показники	2024 рік	Прогноз (після впровадження)	Абсолютне відхилення (+/-)
Чистий дохід (Виручка), тис. грн	13060516	13060516	0
Собівартість реалізації, тис. грн	9309627	9273627	-36000
Валовий прибуток, тис. грн	3750889	3786889	36000
Фінансовий результат до оподаткування*	1866834	1884834	18000
Чистий прибуток, тис. грн	1514861	1529621	14760

Джерело: розраховано автором

Порівняння планових показників 2025 року (з урахуванням роботи установки) з фактичними даними 2024 року.

Інтеграція біогазової установки в економічний механізм підприємства призведе до прямого зниження собівартості реалізованої продукції на 36 млн грн у перший рік. Це дозволить збільшити валовий та чистий прибуток компанії (на 14,7 млн грн з урахуванням витрат на обслуговування боргу), підвищуючи рентабельність виробництва без необхідності підняття цін на продукцію.

4.3. Впровадження цифрових рішень у систему збуту та маркетингу

Проведений у другому та третьому розділах аналіз господарської діяльності ПрАТ «Оболонь» виявив тривожну тенденцію: попри зростання чистого доходу від реалізації продукції до 13 060 516 тис. грн у 2024 році, ефективність збутової діяльності знижується. Витрати на збут продемонстрували випереджаючу динаміку, збільшившись на 31,56% порівняно з 2023 роком і досягнувши 1 179 880 тис. грн. Водночас спостерігається сповільнення оборотності оборотних коштів (операційний цикл зріс до 111 днів), що свідчить про проблеми в ланцюгах постачання та управлінні запасами.

У сучасних умовах економічний механізм забезпечення прибутковості неможливо вдосконалити без глибокої цифрової трансформації (діджиталізації) бізнес-процесів. Для ПрАТ «Оболонь» пропонується комплексна стратегія цифровізації збуту та маркетингу, яка включає два ключові компоненти: впровадження B2B-порталу прямих продажів та використання системи управління транспортом (TMS) .

Для підвищення прибутковості підприємства пропонується перехід до моделі «цифрового збуту». Розроблений проєкт передбачає впровадження трьох взаємопов'язаних ІТ-інструментів, характеристику яких наведено в таблиці 4.7.

Таблиця 4.7

**Характеристика проєктних рішень щодо цифровізації збуту
ПрАТ«Оболонь»**

Інструмент	Функціональне призначення	Джерело економії/прибутку
1. B2B-портал «Obolon Connect»	Цифрова платформа для самостійного замовлення продукції клієнтами (магазини, HoReCa) без участі торгового агента.	Зменшення фонду оплати праці торгових агентів та операторів кол-центру; ліквідація помилок при ручному введенні замовлень.
2. TMS (Transport Management System)	Автоматизована система планування маршрутів доставки з використанням алгоритмів штучного інтелекту.	Скорочення витрат на паливо (ПММ) за рахунок оптимізації маршрутів; зменшення потреби у найманому транспорті.

Джерело: розраховано автором

Для визначення доцільності впровадження запропонованих заходів необхідно розрахувати очікуваний економічний ефект. Методика розрахунку базується на порівнянні поточних витрат (модель «As Is») та прогнозних витрат після автоматизації (модель «To Be»).

Загальний річний економічний ефект ($E_{\text{заг}}$)

де:

- $\Delta C_{\text{адм}}$ — економія адміністративних витрат за рахунок автоматизації прийому замовлень;
- $\Delta C_{\text{збут}}$ — економія витрат на збут за рахунок оптимізації транспортної логістики.

Впровадження В2В-порталу дозволить перевести близько 40% клієнтської бази на самообслуговування. Це знизить навантаження на відділ продажів, дозволяючи скоротити витрати на обробку замовлень (частина адміністративних витрат) орієнтовно на 5%.

Формула розрахунку

$$\Delta C_{\text{адм}} = C_{\text{адм}}^{\text{факт}} \times K_{\text{еф.адм}}$$

де:

- $C_{\text{адм}}^{\text{факт}}$ — фактичні адміністративні витрати за 2024 рік (805 246 тис. грн);
- $K_{\text{еф.адм}}$ — коефіцієнт ефективності (прогнозована економія), прийнятий на рівні 0,05 (5%).

$$\Delta C_{\text{адм}} = 805246 \times 0,05 = 40262,3 \text{ тис. грн.}$$

Розрахунок економії витрат на збут (логістика).

Впровадження TMS-системи забезпечує ущільнення маршрутів, зменшення холостих пробігів та контроль витрат палива. Світовий досвід впровадження таких систем показує економію логістичного бюджету на 7–12%. Для розрахунку приймемо консервативний сценарій економії — 8%.

Формула розрахунку:

$$\Delta C_{\text{збут}} = C_{\text{збут}}^{\text{факт}} \times K_{\text{еф.лог}}$$

де:

- $C_{\text{збут}}^{\text{факт}}$ — фактичні витрати на збут за 2024 рік (1 179 880 тис. грн);
- $K_{\text{еф.лог}}$ — коефіцієнт економії на логістиці, прийнятий на рівні 0,08 (8%).

$$\Delta C_{\text{збут}} = 1179880 \times 0,08 = 94390,4 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, сумарна річна економія складе:

$$E_{\text{заг}} = 40262,3 + 94390,4 = 134652,7 \text{ тис. грн.}$$

Реалізація проекту потребує одноразових капітальних вкладень. Кошторис витрат наведено в таблиці 4.8

Таблиця 4.9

Бюджет інвестиційного проекту цифровізації

Стаття витрат	Сума, тис. грн	Пояснення
Розробка та ліцензування ПЗ (B2B-портал, TMS)	15 000	Придбання ліцензій, адаптація під процеси компанії
Придбання серверного обладнання	5 000	Забезпечення відмовостійкості системи
Навчання персоналу та інтеграція	2 000	Тренінги для логістів і торгових представників
Маркетинговий запуск	3 000	Стимулювання клієнтів переходити в онлайн
РАЗОМ	25 000	Фінансування з власного прибутку

Джерело: розраховано автором

Для оцінки ефективності інвестицій розрахуємо два ключові показники:

термін окупності (PP) та рентабельність інвестицій (ROI).

Термін окупності проекту (PP) показує, за який період економія покриє витрати на впровадження:

$$PP = \frac{I_{\text{проект}}}{E_{\text{заг}}} \times 12 \text{ міс.}$$

$$PP = \frac{25000}{134652,7} \times 12 \approx 2,2 \text{ місяці}$$

Рентабельність інвестицій (ROI) відображає прибутковість вкладень у відсотках за перший рік:

$$ROI = \frac{E_{\text{заг}} - I_{\text{проект}}}{I_{\text{проект}}} \times 100\%$$

$$ROI = \frac{134652,7 - 25000}{25000} \times 100\% = 438,6\%$$

Настільки високі показники ефективності пояснюються тим, що проєкт не вимагає купівлі дорогого виробничого обладнання, а оптимізує вже існуючі величезні бюджети витрат.

Підсумковий вплив запропонованих заходів на чистий прибуток ПрАТ «Оболонь» розраховано в таблиці 4.9

Таблиця 4.9

Прогноз фінансових результатів після впровадження цифрових рішень

Показник	Значення, тис. грн
1. Річна економія операційних витрат	134652,70
2. Амортизація програмного забезпечення (на 5 років)	5000,00
3. Збільшення фінансового результату до оподаткування	129652,70
4. Податок на прибуток (18%)	23337,50
5. Чистий ефект (приріст чистого прибутку)	106315,20
6. Фактичний чистий прибуток за 2024 р.	1514861,00
7. Прогнозний чистий прибуток	1621176,20
8. Темп приросту прибутку	0,07

Джерело: розраховано автором

Розрахунки підтверджують високу доцільність цифровізації збутових процесів. При капітальних інвестиціях у розмірі 25 млн грн, проєкт окупається менш ніж за 3 місяці (2,2 міс.) завдяки значній економії на масштабі діяльності ПрАТ «Оболонь».

Впровадження TMS-системи та B2B-порталу дозволить зменшити операційні витрати на 134,6 млн грн щорічно. У кінцевому підсумку це забезпечить приріст чистого прибутку підприємства на 7,02%, що є вагомим результатом в умовах падіння рентабельності, яке спостерігалось у 2024 році. Окрім фінансового ефекту, підприємство отримає прозору керовану систему логістики та знизить залежність від людського фактору.

Висновок до розділу 4

У четвертому розділі розроблено та обґрунтовано шляхи вдосконалення економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності ПрАТ «Оболонь», що базуються на мобілізації внутрішніх резервів підприємства через технологічні інновації та цифрову трансформацію. У

процесі дослідження було систематизовано стратегічні вектори оптимізації, які охоплюють раціоналізацію управління, розвиток виробничого потенціалу та покращення фінансового стану шляхом жорсткого контролю витрат.

Центральним елементом підвищення енергоефективності визначено інвестиційний проєкт будівництва власної біогазової станції вартістю 50 млн грн. Впровадження принципів циркулярної економіки дозволить підприємству переробляти виробничі відходи та заміщувати дорогий природний газ власним енергоресурсом, що забезпечить пряме зниження собівартості продукції. Проведені розрахунки підтверджують високу економічну доцільність заходу: чиста приведена вартість проєкту становить 36,3 млн грн, термін окупності не перевищує 2,6 року, а прогнозований приріст чистого прибутку вже у перший рік експлуатації складе 14,76 млн грн.

Для вирішення проблеми зниження ефективності збутової логістики розроблено комплексну стратегію цифрової трансформації, яка передбачає впровадження B2B-порталу «Obolon Connect» та автоматизованої системи управління транспортом (TMS). Реалізація цього проєкту при капітальних інвестиціях у 25 млн грн дозволить скоротити операційні витрати на 134,6 млн грн щорічно. Захід характеризується швидкою окупністю (2,2 місяці) та високою рентабельністю, забезпечуючи загальний приріст чистого прибутку підприємства на 7,02%.

Таким чином, комплексна реалізація запропонованих заходів дозволить ПрАТ «Оболонь» не лише нівелювати негативний вплив інфляційних факторів та зростання цін на енергоносії, але й забезпечити суттєве покращення фінансових результатів. Оновлення економічного механізму через поєднання енергоефективності та цифровізації бізнес-процесів створить надійний фундамент для зміцнення конкурентоспроможності та довгострокової фінансової стійкості компанії.

ВИСНОВОК

Підсумовуючи результати проведеного комплексного дослідження теоретичних засад та практичних аспектів удосконалення економічного механізму забезпечення прибуткової діяльності підприємства, можна стверджувати, що в сучасних надскладних умовах господарювання прибуток трансформується з суто фінансового показника в ключовий індикатор життєздатності бізнесу та головне джерело його стратегічного розвитку. На основі глибокого аналізу фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Оболонь» за період 2022–2024 років було зроблено висновок про високий потенціал підприємства, яке зберігає статус беззаперечного лідера національного ринку напоїв та демонструє здатність до ефективного масштабування бізнесу навіть в умовах нестабільного макроекономічного середовища. За аналізований період компанія зуміла суттєво наростити обсяги операційної діяльності, досягнувши у 2024 році рекордного показника чистого доходу від реалізації продукції на рівні 13,06 мільярда гривень, що на 19,17 відсотка перевищує результати попереднього року та свідчить про успішну адаптацію маркетингової стратегії до нових потреб споживачів.

Фундаментальною перевагою досліджуваного суб'єкта господарювання залишається його бездоганна фінансова стійкість та високий рівень автономії, що підтверджується структурою балансу, в якій частка власного капіталу досягла вагомих 78 відсотків. Така консервативна політика фінансування дозволила підприємству мінімізувати ризики залежності від зовнішніх кредиторів та створити надійний запас міцності. Водночас поглиблена діагностика якісних параметрів діяльності виявила тривожну тенденцію зниження фінансової результативності у 2024 році, коли чистий прибуток компанії скоротився на 22,67 відсотка порівняно з попереднім періодом і склав 1,51 мільярда гривень. Головним чинником такої негативної динаміки стала суттєва диспропорція у темпах зростання доходів та витрат, адже собівартість реалізованої продукції зросла на 32,44 відсотка, значно випередивши темпи приросту виручки. Це призвело до скорочення валового

прибутку на 179,8 мільйона гривень, або на 4,57 відсотка, що сигналізує про необхідність перегляду підходів до управління виробничими витратами.

Ситуація ускладнюється стрімким зростанням витрат на збут і логістику, які у 2024 році збільшилися на 31,56 відсотка і сягнули критичної суми в 1,18 мільярда гривень, що вказує на подорожчання процесів просування та доставки продукції. Аналіз ефективності функціонування окремих підсистем підприємства засвідчив загальне зниження віддачі від вкладених ресурсів, що підтверджується зростанням показника витратомісткості доходів до рівня 0,71 гривні на одну гривню виручки, а також збільшенням питомих витрат на збут до 9 копійок у кожній гривні чистого доходу. Окрім цього, було зафіксовано подовження операційного циклу підприємства до 111 днів, що свідчить про уповільнення оборотності коштів, та виявлено структурні перекося у використанні трудового потенціалу, де коефіцієнт випередження темпів росту продуктивності праці над темпами зростання заробітної плати впав до критичної позначки 0,69, створюючи додатковий тиск на фонд оплати праці.

З метою подолання виявлених негативних тенденцій, підвищення рівня рентабельності та нівелювання впливу інфляційних чинників і зростання тарифів на енергоносії було розроблено та економічно обґрунтовано комплексну стратегію вдосконалення економічного механізму підприємства. Центральним елементом цієї стратегії визначено реалізацію інвестиційного проєкту з будівництва власної біогазової станції вартістю 50 мільйонів гривень. Впровадження технологій циркулярної економіки дозволить підприємству ефективно переробляти відходи виробництва та заміщувати дорогий природний газ власним відновлюваним енергоресурсом. Проведені розрахунки переконливо доводять високу економічну ефективність цього проєкту, який характеризується чистою приведеною вартістю (NPV) у 36,3 мільйона гривень та терміном окупності 2,6 року, що забезпечить додатковий приріст чистого прибутку вже у перший рік експлуатації установки в розмірі 14,76 мільйона гривень.

Паралельно з виробничими інноваціями запропоновано масштабну цифрову трансформацію системи збутової логістики через впровадження сучасного B2B-порталу для взаємодії з клієнтами та автоматизованої системи управління транспортом (TMS). Реалізація цього напрямку потребує одноразових капітальних інвестицій у розмірі 25 мільйонів гривень, проте дозволить оптимізувати маршрути, зменшити вплив людського фактору та скоротити операційні витрати на вражаючу суму в 134,6 мільйона гривень щорічно. Цей проєкт вирізняється надзвичайно швидкою окупністю, яка складає лише 2,2 місяці, та демонструє високу рентабельність інвестицій на рівні 438,6 відсотка. Комплексне впровадження всіх запропонованих заходів дозволить ПрАТ «Оболонь» забезпечити прогнозований сумарний приріст чистого прибутку на 7,02 відсотка, що в абсолютному вимірі складе понад 106 мільйонів гривень додаткового фінансового результату. Такий підхід не лише відновить втрачені показники ефективності, але й створить надійний фундамент для довгострокової конкурентоспроможності та фінансової стабільності компанії на ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. БОЙЧИК І. М. Економіка підприємства : підручник. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 378 с..
2. ГЕТЬМАН О. О., ШАповалов В. М. Економіка підприємства : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Центр навчальної літератури, 2010. 488 с.
3. ПОДДЕРЬОГІН А. М. Фінанси підприємств: підручник 6- те вид., перероб та допов. Київ : КНЕУ , 2017. 552 с.
4. БАКАЙ, С. С., БІЛУН, С. О. та СВІТЛИЧНА, А. В. *Словник з теорії організації* [Текст]: навч. посіб. Полтава, 2020. 65 с.
5. МНИХ Є. В. Економічний аналіз : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2011. 412 с.
6. ОГІЙЧУК М.Ф. Сутність прибутку та підходи до методики його визначення / М.Ф. Огійчук // Економіка АПК. – 2020. – № 6. – С. 31–45.
7. МОЧЕРНИЙ С.В. Політична економія: [навч. посібник] / С.В. Мочерний, Я.С. Мочерна. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2022. – 684 с.
8. ПЕТРУК О.М. Банківська справа: Навчальний посібник / За ред. д-ра екон. наук, проф. Ф.Ф. Бутинця. – К.: Кондор, 2014. – 461 с. Біла О. Г. Фінансове планування і прогнозування: Навчальний посібник. – Львів: Компакт - ЛВ, 2014.
9. БІЛА О. Г. Фінансове планування і прогнозування: Навчальний посібник. – Львів: Компакт - ЛВ, 2014. Чайковський Я. О. Удосконалення методики комплексної оцінки кредитоспроможності позичальників // Вісн. нац. банку України. – 2020. – №11. – С. 30–34

10. ЧАЙКОВСЬКИЙ Я. О. Удосконалення методики комплексної оцінки кредитоспроможності позичальників // Вісн. нац. банку України. – 2020.– №11. – С. 30–34
11. БОЙЧИК І. М. Економіка підприємства : підручник. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 378 с. БУРКОВСЬКА, А. В., ЮРКОВ, В. О. та ХАБІРОВ, В. Р. Важливість і необхідність оцінки та контролю фінансового стану аграрного підприємства. *Економічний форум* [Текст]. 2013, № 3, с. 157–160.
12. ВАСИЛЕНКО В. О. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 504 с.
13. КУЛЬМАН А. Экономические механизмы / пер. с фр. Москва : Прогресс, 1993. 192 с.
14. ЛЬНИЦЬКА Г. Я. Господарський механізм підприємства: структура та функції. Вісник Хмельницького національного університету. 2015. № 3. С. 18–22.
15. ЗАВАДСЬКИЙ Й. С. Менеджмент : підручник. Т.1. 3-тє вид. Київ : УФІМБ, 2013. 542 с.
16. ТКАЧЕНКО А. М. Економічний механізм функціонування підприємства в умовах ринку. Вісник економічної науки України. 2015. № 2. С. 138–142.
17. ГРИНЬОВА В. М., Коюда В. О. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : Знання-Прес, 2014. 423 с.
18. ДОВБНЯ С. Б., ПОЛІЩКУ Н. В. Економічний механізм: сутність та складові елементи. Економічний вісник НГУ. 2012. № 1. С. 84–90.
19. ЖИТНА, І. П. та ЄФРЕМЕНКО, О. В. Методи оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємств [Електронний ресурс].

20. ЗАХАРОВ, К. В. та БОЧАРНИКОВ, В. П. *Логістика, ефективність і ризику зовнішньоекономічних операцій* [Текст]. Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2021. 260 с.
21. МЕЛЬНИК О. Г. Системи діагностики діяльності машинобудівних підприємств: полікритеріальна концепція : монографія. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2010. 344 с.
22. КІНДРАЦЬКА Г. І., Білик М. С., Загородній А. Г. Економічний аналіз : підручник. Київ : Знання, 2008. 487 с.
23. КОЗАЧЕНКО Г. В., ПОНОМАРЬОВ В. П. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення : монографія. Київ : Лібра, 2020. 280 с.
24. ШВИДАНЕНКО Г. О. Економіка підприємства : підручник. Київ : КНЕУ, 2009. 598 с.
25. ІЛЛЯШЕНКО, О. В. *Механізми системи економічної безпеки підприємства* [Текст]: монографія. Харків: Мачулін, 2016. 504 с.
26. АРЕФ'ЄВА О. В., САХАРОВА Т. В. Економічний механізм підприємства: сутність та складові. Актуальні проблеми економіки. 2018. № 7. С. 8–14.
27. КУЧЕР Л. Ю. Стратегічне управління прибутковістю підприємства. Інноваційна економіка. 2020. № 3-4. С. 98–104.
28. ТАРАСЮК Г. М. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. Київ : Каравела, 2017. 432 с
29. КУЗЬМЕНКО, В. П. *Вертикальна інтеграція як фактор економічного зростання країн* [Текст]. Київ: Знання, 2020. 256 с.
30. ПОКРОПИВНИЙ С. Ф. Економіка підприємства : підручник. Київ : КНЕУ, 2006. 528 с.

31. СКИБІНСЬКА З. М. Маркетинг : підручник. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2019. 568 с.
32. ГРАНТ Р. М. Сучасний стратегічний аналіз / пер. з англ. Київ : КИЙ, 2016. 540 с.
33. ВОРОНКОВА Т. Є. Формування та розподіл прибутку підприємств в сучасних умовах. Економічний вісник. 2021. № 2. С. 115–121.
34. ТКАЧЕНКО А. М. Економічний механізм функціонування підприємства в умовах ринку. Вісник економічної науки України. 2015. № 2. С. 138–142.
35. ЧАЙКОВСЬКИЙ Я. О. Удосконалення методики комплексної оцінки кредитоспроможності позичальників. Вісник НБУ. 2020. № 11. С. 30–34.
36. ПАРТОЛА А. С. Управління потенціалом підприємства як фактор забезпечення його прибутковості. Економічний простір. 2019. № 141. С. 112–125.
37. БЛАНК І. О. Управління фінансовою стабілізацією підприємства : підручник. Київ : Ельга, 2017. 480 с.
38. БЕРШАДСЬКА І. І. Економічний механізм забезпечення ефективного функціонування підприємства. Бізнес Інформ. 2018. № 11. С. 238–243.
39. ФІРМАН, Н. Я. та ВАШКІВ, О. П. Економічна сутність фінансового результату підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління* [Текст]. 2019, № 5, с. 162–168.
40. АНТОНЮК Р. Р. Управління прибутком підприємства в умовах економічної нестабільності. Економіка та держава. 2019. № 4. С. 45–49.

41. ГЕТЬМАН О. О., ШАПОВАЛ В. М. Економіка підприємства : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Центр навчальної літератури, 2010. 488 с.
42. СЕМЕНОВ Г. А., ЯРОШЕВСЬКА О. В. Економіка підприємства : навч. посіб. Запоріжжя : КПУ, 2016. 368 с.
43. ЧЕРЕП А. В. Управління витратами суб'єктів господарювання. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2014. 368 с.
44. КОВАЛЬОВ В. В. Фінансовий аналіз: методи та процедури. Київ : Центр навч. літ., 2019. 350 с.
45. ШВАБ Л. І. Економіка підприємства : навч. посіб. Київ : Каравела, 2011. 568 с.
46. ЯРОШЕВИЧ Н. Б., КОНДРАТ І. Ю. Фінанси підприємств : навч. посіб. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2018. 324 с.
47. БЕЗПАЛЬКО Н. Ю. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 312 с.
48. Офіційний сайт Оболонь.
[URL:https://obolon.ua/ua/about/history?page](https://obolon.ua/ua/about/history?page)
49. Інформаційна база даних емітентів [Електронний ресурс] –
URL: <http://smida.gov.ua>.
50. Офіційний сайт Zorg <https://zorg-biogas.com/uk>
51. Офіційний сайт АБ «УКРГАЗБАНК»
<https://www.ukrgasbank.com/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2022 р.

		КОДИ		
		2023	04	05
		05391057		
		8038000000		
		11.05; 11.01; 11.06		

Підприємство _____ ПрАТ "Оболонь" _____ за ЄДРПОУ _____
Територія _____ Київська _____ за КОАТУУ _____
Організаційно-правова форма господарювання _____ Акціонерне товариство _____ за КОПФГ _____
Вид економічної діяльності _____ за КВЕД _____
Середня кількість працівників¹ _____
Адреса, телефон _____ м. Київ, вул. Богатирська, 3 _____
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку _____
за міжнародними стандартами фінансової звітності _____

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4 245	3 523
первісна вартість	1001	44 059	44 066
накопичена амортизація	1002	(39 814)	(40 543)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	63 759	109 875
Основні засоби	1010	4 067 871	3 814 672
первісна вартість	1011	12 043 666	12 120 790
знос	1012	(7 975 795)	(8 306 118)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	18 747	18 773
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	14	14
Усього за розділом I	1095	4 154 636	3 946 857
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 040 911	1 134 000
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	417 089	580 193
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	52 838	157 790
з бюджетом	1135	72 919	64 943
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 350	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13 978	9 311
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	29 122	152 794
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	11 950	9 308
Усього за розділом II	1195	1 638 807	2 108 339
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	5 793 443	6 055 196

Продовження додатку А

Капітал та зобов'язання	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	73 144	73 144
Капітал у дооцінках	1405	2 293 845	2 150 864
Додатковий капітал	1410	695	8 353
Емісійний дохід	1411	8 353	8 353
Накопичені курсові різниці	1412	(7 658)	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	188 568	1 446 230
Вилучений капітал	1430	(13 580)	(13 580)
Усього за розділом I	1495	2 542 672	3 665 011
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	388 485	423 886
Довгострокові кредити банків	1510	677 838	562 519
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	1 066 323	986 405
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	868 793	228 627
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	116 751	92 696
товари, роботи, послуги	1615	794 275	475 713
розрахунками з бюджетом	1620	131 216	189 871
у тому числі з податку на прибуток	1621	258	84 378
розрахунками зі страхування	1625	5 316	5 020
розрахунками з оплати праці	1630	22 719	140 898
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	175 676	154 925
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1 876	-
Поточні забезпечення	1660	36 950	85 257
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	30 876	30 773
Усього за розділом III	1695	2 184 448	1 403 780
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	-	-
Баланс	1900	5 793 443	6 055 196

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2023 р

		КОДИ		
		2024	04	10
Підприємство	ПрАТ "Оболонь"	05391057		
Територія	Київська	8038000000		
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	11.05; 11.01; 11.06		
Вид економічної діяльності				
Середня кількість працівників ¹				
Адреса, телефон	м. Київ, вул. Богатирська, 3			
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)				
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):				
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності				
		В		
Форма № 1 Код за ДКУД		1801001		
Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду Перераховано (Прим. 30)	На кінець звітнього періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	3 804	6 883	
первісна вартість	1001	44 677	48 520	
накопичена амортизація	1002	(40 873)	(41 637)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	111 740	69 940	
Основні засоби	1010	3 850 125	3 970 361	
первісна вартість	1011	12 218 634	12 615 235	
знос	1012	(8 368 509)	(8 644 874)	
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	
інші фінансові інвестиції	1035	3 392	3 392	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-	
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	
Інші необоротні активи	1090	14	14	
Усього за розділом I	1095	3 969 075	4 050 590	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	1 165 028	1 876 934	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	583 825	914 262	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	156 780	165 018	
з бюджетом	1135	65 954	48 089	
у тому числі з податку на прибуток	1136	314	1 054	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9 265	8 666	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	155 787	499 849	
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-	
Інші оборотні активи	1190	9 642	9 654	
Усього за розділом II	1195	2 146 281	3 522 472	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	6 115 356	7 573 062	

Продовження додатку Б

Капітал та зобов'язання	Код рядка	На початок звітного періоду Перераховано (Прим. 30)	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	73 144	73 144
Капітал у дооцінках	1405	2 150 864	2 008 370
Додатковий капітал	1410	11 013	12 459
Емісійний дохід	1411	8 353	8 353
Накопичені курсові різниці	1412	2 660	4 106
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 508 316	3 609 529
Вилучений капітал	1430	(13 580)	(13 580)
Неконтрольована частка	1490	8 022	8 876
Усього за розділом I	1495	3 737 779	5 698 798
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	426 361	383 066
Довгострокові кредити банків	1510	562 519	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	988 880	383 066
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	228 627	235 471
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	92 696	-
товари, роботи, послуги	1615	456 748	645 633
розрахунками з бюджетом	1620	193 664	177 413
у тому числі з податку на прибуток	1621	84 513	64 085
розрахунками зі страхування	1625	5 338	5 405
розрахунками з оплати праці	1630	142 765	137 636
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	155 291	151 303
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	119	119
Поточні забезпечення	1660	85 996	115 258
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	27 453	22 960
Усього за розділом III	1695	1 388 697	1 491 198
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	-	-
Баланс	1900	6 115 356	7 573 062

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2024 р

		Дата (рік, місяць, число)		КОДИ		
Підприємство	ПрАТ "Оболонь"	за ЄДРПОУ		2025	04	20
Територія	Київська	за КОАТУУ		05391057		
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ		8038000000		
Вид економічної діяльності		за КВЕД		11.05; 11.01; 11.06		
Середня кількість працівників ¹						
Адреса, телефон	м. Київ, вул. Богатирська, 3					
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)						
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):						
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку						☐
за міжнародними стандартами фінансової звітності						☒
			Форма № 1	Код за ДКУД	1801001	

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду Перераховано (Прим. 31)	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	6 883	48 115
первісна вартість	1001	48 520	92 483
накопичена амортизація	1002	(41 637)	(44 368)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	69 940	310 400
Основні засоби	1010	5 114 770	5 393 178
первісна вартість	1011	13 886 282	14 530 007
знос	1012	(8 771 512)	(9 136 829)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	3 392	3 392
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	14	14
Усього за розділом I	1095	5 194 999	5 755 099
II. Оборотні активи			
Заласи	1100	1 730 221	1 956 845
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	914 262	1 125 116
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	165 018	430 312
з бюджетом	1135	48 089	83 435
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 054	5 783
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	8 666	8 882
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	499 849	974 015
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	9 654	16 544
Усього за розділом II	1195	3 375 759	4 595 149
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	8 570 758	10 350 248

Продовження додатку В

Капітал та зобов'язання	Код рядка	На початок звітної періоду Перераховано (Прим. 31)	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	73 144	73 144
Капітал у дооцінках	1405	2 008 370	1 892 548
Додатковий капітал	1410	12 459	13 276
Емісійний дохід	1411	8 353	8 353
Накопичені курсові різниці	1412	4 106	4 923
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4 490 917	6 119 550
Вилучений капітал	1430	(13 580)	(13 580)
Неконтрольована частка	1490	8 876	11 215
Усього за розділом I	1495	6 580 186	8 096 153
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	499 374	442 887
Довгострокові кредити банків	1510	-	19 134
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	499 374	462 021
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	235 471	254 490
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	645 633	855 262
розрахунками з бюджетом	1620	177 413	253 156
у тому числі з податку на прибуток	1621	64 085	38 624
розрахунками зі страхування	1625	5 405	11 191
розрахунками з оплати праці	1630	137 636	145 790
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	151 303	108 647
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	119	56
Поточні забезпечення	1660	115 258	120 910
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	22 960	42 572
Усього за розділом III	1695	1 491 198	1 792 074
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	-	-
Баланс	1900	8 570 758	10 350 248

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за рік 2022 р.

Форма № 2

Код за ДКУД [1801003]

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	8 649 174	5 986 592
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(5 751 536)	(4 812 733)
Валовий:			
прибуток	2090	2 897 638	1 173 859
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	19 467	63 500
Адміністративні витрати	2130	(470 629)	(423 695)
Витрати на збут	2150	(684 010)	(790 218)
Інші операційні витрати	2180	(53 606)	(18 439)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	2190	1 708 860	5 007
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	15 956	174
Інші доходи	2240	-	32 680
Фінансові витрати	2250	(128 689)	(188 451)
Втрати (доходи) від участі в капіталі	2255	(10 819)	-
Інші витрати	2270	(150 513)	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1 434 795	
збиток	2295		(150 590)
Дохід (Витрати) з податку на прибуток	2300	(320 114)	19 769
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1 114 681	
збиток	2355		(130 821)

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	4 436	(503)
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	3 222	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	7 658	(503)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	7 658	(503)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1 122 339	(131 324)

Продовження додатку Г

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 617 382	3 389 517
Витрати на оплату праці	2505	853 060	728 365
Відрахування на соціальні заходи	2510	182 848	154 432
Амортизація	2515	383 029	402 242
Інші операційні витрати	2520	1 482 506	1 382 934
Разом	2550	6 518 826	6 057 490

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	325 127	325 127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	325 127	325 127
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	3,4284	(0,4024)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	3,4284	(0,4024)
Дивіденди на одну просту акцію, грн.	2650	-	-

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за рік 2023 р.

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року Перераховано (Прим. 30)
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	10 959 867	8 811 263
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(7 029 212)	(5 823 727)
Валовий:			
прибуток	2090	3 930 655	2 987 536
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	15 930	19 626
Адміністративні витрати	2130	(651 699)	(491 849)
Витрати на збут	2150	(896 864)	(726 834)
Інші операційні витрати	2180	(42 570)	(50 850)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	2190	2 355 452	1 737 629
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	45 292	15 956
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(22 210)	(128 689)
Втрати (доходи) від участі в капіталі	2255	593	(10 819)
Інші витрати	2270	11 042	(151 324)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	2 390 169	1 462 753
збиток	2295		
Дохід (Витрати) з податку на прибуток	2300	(431 198)	(325 900)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1 958 971	1 136 853
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року Перераховано (Прим. 30)
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	2 048	10 318
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	2 048	10 318
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	2 048	10 318
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1 961 019	1 147 171

Продовження додатку Г

1	2	3	4
Чистий прибуток (збиток), що належить:			
власникам материнської компанії	2470	1 958 719	1 135 912
неконтрольованій частці	2475	252	941
Сукупний дохід, що належить:			
власникам материнської компанії	2480	1 960 165	1 146 230
неконтрольованій частці	2485	854	941

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року Перераховано (Прим. 30)
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4 386 429	3 605 251
Витрати на оплату праці	2505	1 123 838	895 658
Відрахування на соціальні заходи	2510	231 394	190 990
Амортизація	2515	421 654	387 881
Інші операційні витрати	2520	1 735 442	1 467 509
Разом	2550	7 898 757	6 547 290

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року Перераховано (Прим. 30)
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	325 127	325 127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	325 127	325 127
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	6,0252	3,4966
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	6,0252	3,4966
Дивіденди на одну просту акцію, грн.	2650	-	-

Додаток Д

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за рік 2024 р.

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року Перераховано (Прим. 31)
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	13 060 516	10 959 867
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(9 309 627)	(7 155 850)
Валовий:			
прибуток	2090	3 750 889	3 804 017
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	29 516	15 930
Адміністративні витрати	2130	(805 246)	(651 699)
Витрати на збут	2150	(1 179 880)	(896 864)
Інші операційні витрати	2180	(26 556)	(3 059)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	2190	1 768 723	2 268 325
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	87 817	45 292
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(1 690)	(22 210)
Втрати (доходи) від участі в капіталі	2255	-	593
Інші витрати	2270	11 984	11 042
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1 866 834	2 303 042
збиток	2295		
Дохід (Витрати) з податку на прибуток	2300	(351 973)	(416 712)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1 514 861	1 886 330
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	1 106	2 048
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1 106	2 048
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1 106	2 048
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1 515 967	1 888 378

Продовження додатку Д

1	2	3	4
Чистий прибуток (збиток), що належить:			
власникам материнської компанії	2470	1 512 811	1 886 078
неконтрольованій частці	2475	2 050	252
Сукупний дохід, що належить:			
власникам материнської компанії	2480	1 513 628	1 887 524
неконтрольованій частці	2485	2 339	854

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року Перераховано (Прим. 31)
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	6 294 161	4 386 429
Витрати на оплату праці	2505	1 411 028	1 123 838
Відрахування на соціальні заходи	2510	287 121	231 394
Амортизація	2515	584 083	548 292
Інші операційні витрати	2520	2 611 241	1 735 442
Разом	2550	11 187 634	8 025 395

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року Перераховано (Прим. 31)
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	325 127	325 127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	325 127	325 127
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	4,6593	5,8018
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	4,6593	5,8018
Дивіденди на одну просту акцію, грн.	2650	-	-